

Česká zemědělská univerzita v Praze

Technická fakulta

Katedra zemědělských strojů

Bakalářská práce

Trendy v technice pro ochranu rostlin

Inna Zarubina

© 2024 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Technická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Inna Zarubina

Obchod a podnikání s technikou

Název práce

Trendy v technice pro ochranu rostlin

Název anglicky

Trends in crop protection machines

Cíle práce

Cílem práce je zhodnocení soudobých trendů v technice a technologii ochrany rostlin.

Metodika

Studentka ve své bakalářské práci zpracuje problematiku mechanizace na ochranu rostlin s přihlédnutím k současným trendům v používání ochranných látek v zemědělství.

Osnova práce:

1. Úvod
2. Cíl práce a metodika
3. Vlastní práce
4. Závěr
5. Seznam použité literatury

Doporučený rozsah práce

35 – 45 stran

Klíčová slova

postřikovač; rosič; pesticid; rozptylovače

Doporučené zdroje informací

AVERY, Dennis T. *Saving the planet with pesticides and plastic : the environmental triumph of high-yield farming*. Indianapolis, Ind.: Hudson Institute, 2000. ISBN 1558130691.

KODEŠ, Vít; KOZÁK, Josef; ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. *Mapy zranitelnosti vodních zdrojů pesticidy v prostředí GIS [rukopis] : disertační práce*. Disertační práce. Praha: 2012.

KOVAŘÍČEK, Pavel. *Plošné postřikovače pro ochranu rostlin a hnojení kapalnými hnojivy*. Praha: Institut výchovy a vzdělávání Ministerstva zemědělství ČR, 1997. ISBN 80-7105-159-4.

KUMHÁLA, František; ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. KATEDRA ZEMĚDĚLSKÝCH STROJŮ. *Zemědělská technika : stroje a technologie pro rostlinnou výrobu*. V Praze: Česká zemědělská univerzita, 2007. ISBN 978-80-213-1701-7.

MATTHEWS, G. A.; CSIRO (AUSTRALIA). *A history of pesticides*. Wallingford, Oxfordshire, UK: CABI, 2018. ISBN 9781786394897.

NEUBAUER, Karel. *Stroje pro rostlinnou výrobu*. Praha: SZN, 1989. ISBN 80-209-0075-6.

Předběžný termín obhajoby

2023/2024 LS – TF

Vedoucí práce

doc. Ing. Jiří Mašek, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra zemědělských strojů

Elektronicky schváleno dne 15. 11. 2022

prof. Dr. Ing. František Kumhála

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 15. 11. 2022

doc. Ing. Jiří Mašek, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 03. 03. 2024

Čestné prohlášení

„Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma: „Trendy v technice pro ochranu rostlin“ vypracovala samostatně a použila jen pramenů, které cituji a uvádím v seznamu použitých zdrojů. Jsem si vědoma, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím s jejím zveřejněním dle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a to i bez ohledu na výsledek její obhajoby. Jsem si vědoma, že moje bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitní databázi a bude veřejně přístupná k nahlédnutí. Jsem si vědoma že, na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, především ustanovení § 35 odst. 3 tohoto zákona, tj. o užití tohoto díla.“

V Praze 31.03.2024

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala doc. Ing. Jiří Mašek, Ph.D., vedoucímu bakalářské práce, za jeho čas a pomoc při zpracování bakalářské práce.

Trendy v technice pro ochranu rostlin

Abstrakt: Tato bakalářská práce se zaměřuje na trendy v technice pro ochranu rostlin a analyzuje klíčové inovace a výzvy v této oblasti. Úvodní část práce poskytuje zavedení do problematiky ochrany rostlin a významu technických inovací v tomto oboru. Následuje historický přehled vývoje technologií používaných k ochraně rostlin, s důrazem na klíčové milníky v této oblasti.

Součástí práce je také přehled současně používaných technologií a postupů, včetně analýzy jejich výhod a nevýhod. Hlavní část práce se pak zaměřuje na trendy v technologiích pro ochranu rostlin, včetně automatizace a robotizace v zemědělství, využití dronů a satelitního zobrazování pro monitorování a aplikaci pesticidů, vývoj biologických a ekologicky šetrných metod ochrany rostlin, a využití umělé inteligence a strojového učení.

Další část práce se zabývá aplikací moderních technologií v praxi, a to prostřednictvím příkladů konkrétních projektů a inovací v oblasti technik pro ochranu rostlin, spolu s hodnocením jejich úspěšnosti a efektivity. Závěrečná část práce identifikuje hlavní výzvy a omezení v oblasti technik pro ochranu rostlin a diskutuje o budoucím směřování v této oblasti.

Výzkum provedený v rámci této práce poskytuje užitečné poznatky pro další rozvoj technik pro ochranu rostlin a přispívá k diskusi o udržitelnějších a efektivnějších přístupech k ochraně plodin v globálním kontextu.

Klíčová slova: postřikovač; rosič; pesticid; rozptylovače

Trends in crop protection machines

Abstract: This bachelor thesis focuses on trends in plant protection technology and analyzes key innovations and challenges in this field. The introductory part of the thesis provides an introduction to the issue of plant protection and the importance of technical innovations in this field. This is followed by a historical overview of the development of technologies used in plant protection, with an emphasis on key milestones in this area.

The thesis also includes an overview of currently used technologies and procedures, including an analysis of their advantages and disadvantages. The main part of the thesis then focuses on trends in plant protection technologies, including automation and robotics in agriculture, the use of drones and satellite imaging for monitoring and application of pesticides, the development of biological and environmentally friendly methods of plant protection, and the utilization of artificial intelligence and machine learning.

Another part of the thesis deals with the application of modern technologies in practice, through examples of specific projects and innovations in the field of plant protection techniques, along with an evaluation of their success and effectiveness. The final part of the thesis identifies the main challenges and limitations in the field of plant protection technologies and discusses future directions in this area.

The research conducted as part of this thesis provides valuable insights for further development of plant protection technologies and contributes to the discussion on more sustainable and effective approaches to crop protection in a global context.

Keywords: sprayer; irrigation system; pesticide; dispersers

Obsah

1	Úvod	8
2	Cíl práce.....	9
3	Metodika.....	10
4	Historický vývoj technik pro ochranu rostlin	11
5	Současný stav technik pro ochranu rostlin	12
5.1	Tradiční metody s moderním přístupem:	12
5.2	Biologické a ekologické metody:	13
5.3	Precizní zemědělství a digitální technologie:	14
5.4	Drony a satelitní zobrazování:	15
5.5	Genetická modifikace a GMO:.....	17
6	Trendy v technologiích pro ochranu rostlin.....	19
6.1	Automatizace a robotizace v zemědělství	19
6.2	Použití dronů a satelitního zobrazování pro monitorování a aplikaci pesticidů.....	21
6.3	Vývoj biologických a ekologicky šetrných metod ochrany rostlin	25
6.4	Využití umělé inteligence a strojového učení ve vývoji nových technologií	27
7	Aplikace moderních technologií v praxi	31
7.1	Robotické systémy pro aplikaci pesticidů:.....	31
7.2	Biologické přípravky na bázi mikroorganismů:	32
7.3	Použití dronů pro monitorování škůdců a chorob:	33
7.4	Geneticky modifikované plodiny odolné vůči škůdcům:	34
7.5	Aplikace umělé inteligence pro predikci chorob:.....	36
7.6	Precizní aplikace pesticidů pomocí GPS:	37
8	Identifikace hlavních výzev a omezení v oblasti technik pro ochranu rostlin.....	39
8.1	Rezistence škůdců a chorob	39
8.2	Environmentální dopady	39
8.3	Regulační a legislativní omezení	40
8.4	Náklady a dostupnost.....	40
8.5	Změna klimatu	40
8.6	Vzdělávání a informovanost.....	41
9	Diskuse o možných směrech budoucího vývoje a potenciálních inovací	42
9.1	Vývoj biologických přípravků.....	42

9.2	Implementace precizních zemědělských technologií	42
9.3	Optimalizace aplikace pesticidů	43
9.4	Využití genetického inženýrství	43
9.5	Podpora udržitelných a organických metod.....	43
10	Závěr.....	45
11	Seznam použité literatury	46
12	Seznam obrázků	47

1 Úvod

Ochrana rostlin je jedním z klíčových faktorů zemědělského hospodaření, který má zásadní vliv na výnosnost a stabilitu produkce potravin po celém světě. V průběhu historie lidstva se metody a technologie používané k ochraně rostlin vyvíjely a přizpůsobovaly se měnícím se potřebám a podmínkám. V posledních desetiletích se však tempo těchto změn v oblasti technik pro ochranu rostlin značně zrychlilo, a to díky pokrokům v oblasti vědy, technologie a inovací.

Tady budou představeny klíčové aspekty problematiky ochrany rostlin a význam technických inovací v této oblasti. Dále se práce bude zabývat historickým vývojem technologií pro ochranu rostlin a představí přehled současně používaných technologií a postupů. Následně se zaměří na analýzu trendů v oblasti technik pro ochranu rostlin, včetně automatizace, použití dronů a biologických metod. Práce se také podívá na konkrétní aplikace moderních technologií v praxi a zhodnotí jejich úspěšnost a efektivitu.

Na závěr budou diskutovány výzvy a budoucí směřování v oblasti technik pro ochranu rostlin, včetně identifikace hlavních výzev a možných směrů budoucího vývoje. Cílem této práce je poskytnout ucelený přehled o současném stavu a perspektivách technik pro ochranu rostlin a přispět k diskusi o možných strategiích pro zlepšení udržitelnosti a efektivity zemědělské produkce.

2 Cíl práce

Cílem této práce je provést komplexní analýzu současných trendů v technice a technologii ochrany rostlin. Práce se zaměřuje na identifikaci klíčových inovací a nových technologických přístupů v oblasti ochrany rostlin, s důrazem na efektivitu, udržitelnost a minimalizaci environmentálních dopadů. Zahrnuje detailní zhodnocení aktuálních trendů v mechanizaci, využití moderních zařízení a technik v ochraně rostlin a poskytuje přehled o nejnovějších pokrocích v oboru. Výsledky této analýzy poskytnou užitečné poznatky pro vývoj nových strategií a technologií v ochraně rostlin, které mohou přispět k optimalizaci zemědělské praxe a udržitelnému hospodaření s přírodními zdroji.

3 Metodika

V mé bakalářské práci se zabývám problematikou mechanizace na ochranu rostlin s přihlédnutím k současným trendům v používání ochranných látek v zemědělství.

4 Historický vývoj technik pro ochranu rostlin

Ochrana rostlin před škůdci, chorobami a konkurenčními rostlinami je základním prvkem úspěšného zemědělství, a její historie sahá až do nejstarších období lidské civilizace. Již pravěcí lovci a sběrači si byli vědomi potřeby chránit své plodiny, což vedlo k prvním formám ochrany rostlin, jako bylo používání přírodních repelentů nebo ruční odstraňování škůdců a plevelů.

S rozvojem zemědělských společností však docházelo k postupnému zdokonalování technik ochrany rostlin. Ve starověkých civilizacích, jako byla starověká Mezopotámie nebo Čína, začaly vznikat první organizované zemědělské systémy, a s nimi i různé metody ochrany rostlin. V této době byly využívány jednoduché techniky, jako je například spalování rostlinných zbytků nebo používání vonných bylin, které měly odstrašit škůdce.

Během středověku a rané moderní doby začala být ochrana rostlin chápána více systematicky a systematicky, především v souvislosti s rostoucí intenzifikací zemědělství a rozvojem vědeckého bádání. Byly objeveny první jednoduché chemické látky, jako je například síra nebo měď, které sloužily jako účinné pesticidy a fungicidy.

Příchod průmyslové revoluce v 19. století znamenal zásadní změnu v oblasti technik pro ochranu rostlin. Rozvoj chemie umožnil syntézu prvních syntetických pesticidů, což vedlo k masové produkci a širokému nasazení těchto látek v zemědělství. Tyto nové látky, jako je například DDT, umožnily dosáhnout dosud nevídaných výnosů, avšak současně vyvstaly obavy ohledně jejich negativních dopadů na životní prostředí a lidské zdraví.

V průběhu 20. a 21. století došlo k dalšímu dramatickému vývoji technologií pro ochranu rostlin. Automatizace a mechanizace zemědělství umožnily efektivnější aplikaci pesticidů a herbicidů, zatímco pokrok v oblasti biotechnologií otevřel cestu k vývoji geneticky modifikovaných organismů (GMO) s odolností vůči škůdcům a chorobám.

Dnešní technologie pro ochranu rostlin se nacházejí v období rychlého technologického rozvoje. Výzkum a vývoj se zaměřují na inovace v oblasti biologických pesticidů, precizního zemědělství s využitím dronů a satelitního zobrazování, stejně jako na vývoj ekologicky šetrných metod ochrany rostlin.

Historický vývoj technik pro ochranu rostlin jasně ukazuje dynamiku a neustálý pokrok v této oblasti, od jednoduchých postupů starověku po složité technologie 21. století. Tento vývoj nám poskytuje cenné poučení pro budoucnost ochrany rostlin a pro strategie udržitelného zemědělství. (MATTHEWS,2018)

5 Současný stav technik pro ochranu rostlin

5.1 Tradiční metody s moderním přístupem:

Tradiční metody ochrany rostlin, jako je používání chemických pesticidů a herbicidů, zůstávají stále běžnou praxí v moderním zemědělství. Avšak s příchodem nových technologií se tyto tradiční postupy stávají součástí komplexnějšího a efektivnějšího systému ochrany rostlin.

Moderní přístupy k použití chemických látek zahrnují precizní aplikaci pomocí automatizovaných strojů a robotů, které umožňují cíleně aplikovat chemikálie pouze na postižené oblasti, což minimalizuje jejich škodlivý dopad na životní prostředí.

Tyhle metody spojují osvědčené praktiky zemědělství s inovativními technologiemi, aby efektivněji zvládaly výzvy současného zemědělství. Tento koncept kombinuje tradiční postupy, které byly osvědčeny v průběhu staletí, s moderními technologiemi, jako jsou robotika, senzory a umělá inteligence.

Postříkový robot je skvělým příkladem tohoto přístupu. Místo manuálního postřiku pesticidy, který by vyžadoval hodně pracovních sil a mohl by být náchylný k chybám, postříkový robot využívá pokročilé senzory k identifikaci škůdců a chorob a aplikuje přesně dávkované množství pesticidů pouze tam, kde je to nezbytně nutné. Tímto způsobem se minimalizuje spotřeba chemikálií a zároveň se maximalizuje účinnost ochrany rostlin.

Dalším příkladem může být moderní zavlažovací systém, který využívá senzory vlhkosti půdy a meteorologické údaje k optimalizaci dávkování vody podle potřeb rostlin. Tím se minimalizuje ztráta vody a zároveň se zvyšuje výnos.

Chemické pesticidy a herbicidy jsou běžně využívanými prostředky v zemědělství díky své efektivitě, široké dostupnosti a jednoduché aplikaci. Jednou z hlavních výhod těchto chemických látek je jejich rychlý účinek na škůdce a plevel. Díky tomu umožňují rychlé zasahování a ochranu plodin, což je klíčové pro minimalizaci ztrát výnosů a udržení zdraví plodin.

Další výhodou je široká dostupnost chemických látek na trhu. Ty jsou obvykle relativně cenově dostupné pro zemědělce, což umožňuje i menším zemědělským podnikům využívat tyto prostředky pro ochranu svých plodin. Navíc, aplikace chemických látek je často snadná a přístupná i pro menší zemědělské podniky, což usnadňuje jejich použití v praxi.

Nicméně, chemické pesticidy a herbicidy jsou také spojeny s několika nevýhodami. Jednou z hlavních nevýhod jsou negativní dopady na životní prostředí. Tyto látky mohou mít škodlivé účinky na životní prostředí, včetně znečištění vodních zdrojů, ztráty biodiverzity a negativních účinků na netargetované organismy. To může vést k dlouhodobému poškození ekosystémů a ekologické rovnováhy v oblastech, kde jsou chemické látky používány.

Další nevýhodou je riziko rezistence škůdců a plevelů vůči chemickým látkám. Opakované používání těchto látek může vést k vytvoření rezistentních populací škůdců a plevelů, což zvyšuje potřebu používání silnějších a toxických chemikálií. To může vést k cyklu zvyšující se rezistence a potřebě častějších a agresivnějších aplikací chemických pesticidů a herbicidů.

Celkově lze říci, že tradiční metody s moderním přístupem jsou klíčem k udržitelnému a produktivnímu zemědělství, které dokáže lépe reagovat na současné výzvy, jako jsou změna klimatu, ochrana životního prostředí a potřeba zvyšovat produkci potravin. (SMITH, G. 2010)

Obrázek 1 Innok - Postřikový robot SPE 200/236

Zdroj: <https://platform.smartprotect-h2020.eu/cs/view/ipm/202>

5.2 Biologické a ekologické metody:

Vedle tradičních chemických postupů se stále více prosazují biologické a ekologicky šetrné metody ochrany rostlin. Tyto metody zahrnují využití přírodních predátorů a parazitoidů k omezování populace škůdců, ale také biologických přípravků a mikroorganismů s fungicidními nebo insekticidními vlastnostmi.

Biologické metody ochrany rostlin mají výhody jako nižší riziko rezistence škůdců a nižší negativní dopady na životní prostředí, což přispívá k udržitelnějšímu zemědělství.

Tyto metody představují inovativní a udržitelný přístup k ochraně plodin před škůdci a chorobami. Jedním z klíčových prvků těchto metod je využití přírodních predátorů a parazitoidů k regulaci populací škůdců. Tímto způsobem se snižuje potřeba používání chemických pesticidů, což má pozitivní dopad na životní prostředí a lidské zdraví.

Biologické metody ochrany rostlin zahrnují:

Využívání dravých brouků, pavouků, parazitoidů a dalších přirozených nepřátel škůdců k regulaci jejich populací. Tito predátoři a parazitoidy jsou schopni efektivně omezit škůdce a snižovat jejich výskyt na polích.

Používání biologických přípravků obsahujících mikroorganismy nebo látky z přírody, které mají fungicidní, insekticidní nebo herbicidní účinky. Tyto přípravky často obsahují bakterie, houby nebo viry, které jsou neškodné pro člověka a životní prostředí, ale účinně bojují proti škůdcům a chorobám rostlin.

Biologické metody ochrany rostlin přinášejí několik výhod, které jsou klíčové pro ekologicky šetrné a udržitelné zemědělství. Jednou z hlavních výhod je ekologická šetrnost. Tyto metody obvykle používají přírodní mechanismy kontroly škůdců a chorob, což vede k nižším dopadům na

životní prostředí než použití chemických látek. Tím se minimalizuje riziko kontaminace půdy, vodních zdrojů a biodiverzity.

Dále, biologické metody mohou být součástí dlouhodobě udržitelnějšího zemědělství. Minimalizují použití toxických chemikálií, které mohou mít dlouhodobé negativní dopady na půdní mikroflóru a fauna, a snižují riziko rezistence škůdců vůči pesticidům. Tím se zvyšuje stabilita a odolnost agroekosystémů.

Nicméně, biologické metody ochrany rostlin také přináší určité nevýhody. Jednou z nich je omezená účinnost, zejména v případech silné infestace škůdci nebo chorobami. Biologické přípravky mohou být méně účinné než chemické látky a vyžadovat opakované aplikace nebo kombinace s jinými metodami ochrany.

Další nevýhodou je dlouhá doba účinnosti některých biologických přípravků. Zatímco chemické pesticidy často poskytují rychlé a okamžité řešení problémů, biologické metody mohou vyžadovat delší dobu k úplnému projevení svého účinku. To může znamenat zpoždění při řešení problémů v poli a snížení efektivity kontroly škůdců či chorob.

Celkově lze říci, že biologické metody ochrany rostlin jsou klíčovým prvkem udržitelného a ekologicky šetrného zemědělství. Jejich výhody v oblasti ochrany životního prostředí a dlouhodobé udržitelnosti vyvažují nevýhody spojené s omezenou účinností a dlouhou dobou účinnosti, což je důležité zohlednit při formulaci strategií ochrany plodin. (BARBOSA, P. 1998)

5.3 Precizní zemědělství a digitální technologie:

Moderní technologie, jako jsou GPS, senzory a umělá inteligence, představují klíčové nástroje pro vytvoření precizního zemědělství. Tyto technologie umožňují zemědělcům monitorovat a řídit pěstování rostlin s mimořádnou úrovní přesnosti a efektivity.

Digitální technologie, jako jsou mobilní aplikace a softwarové platformy, umožňují zemědělcům sledovat stav svých plodin, detekovat škůdce a choroby a přijímat informovaná rozhodnutí ohledně aplikace ochranných prostředků.

GPS technologie umožňují zemědělcům získávat přesné informace o polohách na poli. Tímto způsobem mohou vytvářet mapy polí a plánovat pěstování s vysokou úrovní přesnosti. GPS se také využívá pro přesné řízení autonomních strojů a robotů.

Senzory umožňují sběr dat o různých aspektech pěstování rostlin, jako jsou půdní vlhkost, teplota, obsah živin, a dokonce i stav rostlin samotných. Tyto senzory jsou umístěny na polích, v půdě, nebo přímo na strojích, a poskytují zemědělcům důležité informace pro optimalizaci zemědělských operací.

Umělá inteligence je využívána pro analýzu velkého množství dat získaných ze senzorů a dalších zdrojů. Tímto způsobem může AI identifikovat vzory, predikovat výnosy, detekovat škůdce a choroby, a navrhnout optimální řešení pro pěstování rostlin.

Digitální technologie, jako jsou mobilní aplikace a softwarové platformy, pak umožňují zemědělcům využít tyto informace a rozhodnutí v praxi:

Mobilní aplikace umožňují zemědělcům snadný přístup k důležitým informacím o stavu jejich plodin přímo na poli. Mohou získávat aktuální data o počasí, porovnávat aktuální stav plodin s předchozími sezónami a provádět jednoduché analýzy dat.

Softwarové platformy poskytují komplexnější nástroje pro správu a analýzu agronomických dat. Tyto platformy umožňují sledovat stav plodin na více polích, analyzovat dlouhodobé trendy a využívat pokročilé algoritmy pro rozhodování.

Tímto způsobem jsou moderní technologie a digitální nástroje klíčovými pilíři precizního zemědělství, které umožňují zemědělcům efektivněji a udržitelněji spravovat svá hospodářství a maximalizovat výnosy plodin.

Digitální technologie a precizní zemědělství nabízejí zemědělcům řadu výhod, které přispívají k efektivnějšímu a udržitelnějšímu provozu. Jednou z klíčových výhod je přesná aplikace pesticidů a herbicidů. Díky digitálním technologiím mohou zemědělci přesně monitorovat a řídit aplikaci těchto chemikálií na polích. Tím se minimalizují ztráty a zvyšuje se účinnost ochrany plodin. Přesné dávkování pesticidů a herbicidů také snižuje negativní dopady na životní prostředí, jelikož se minimalizuje jejich nadměrné použití.

Další výhodou je optimalizace využití zdrojů. Digitální technologie umožňují zemědělcům lépe využívat zemědělské zdroje, jako jsou voda, hnojiva a pesticidy. Díky preciznímu zemědělství a pokročilým technologickým systémům mohou zemědělci lépe plánovat a řídit zavlažování, aplikaci hnojiv a pesticidů, což vede ke zvýšení účinnosti a udržitelnosti zemědělské produkce. To je zvláště důležité v době, kdy jsou zemědělské zdroje stále vzácnější a jejich efektivní využívání je nezbytné pro udržení životaschopnosti zemědělských systémů. (BARBOSA, P. 1998)

Nicméně, digitální technologie a precizní zemědělství také přinášejí několik nevýhod. Jednou z nich jsou vysoké počáteční náklady spojené s implementací těchto technologií. Pořízení a nasazení pokročilých technologických systémů může vyžadovat značné investice do hardwaru, softwaru a školení pracovníků. Tyto vysoké náklady mohou být pro některé zemědělce finančně náročné a mohou představovat překážku pro jejich zavedení.

Další nevýhodou je závislost na technologii. Zemědělci mohou být zranitelní vůči selhání technologie nebo nedostatečného školení. Nedostatečná znalost a porozumění technologickým systémům může vést k chybám v praxi, což může mít negativní dopady na výsledky a efektivitu zemědělského provozu. Je tedy důležité, aby zemědělci měli dostatečnou podporu a školení při implementaci a používání digitálních technologií v zemědělství. (BARBOSA, P. 1998)

5.4 Drony a satelitní zobrazování:

Drony a satelitní zobrazování poskytují zemědělcům možnost monitorovat své pole z výšky a získávat důležité informace o stavu plodin a půdy.

Tato technologie umožňuje zemědělcům identifikovat problémové oblasti, jako jsou škůdci, choroby nebo nedostatečná zavlažování, a reagovat na ně včas a efektivně.

Drony jsou malé bezpilotní letadla, která lze snadno ovládat a nasadit nad zemědělskými pozemky. Drony jsou vybaveny kamerami, senzory a dalšími technologiemi, které umožňují snímání vysokého rozlišení obrazů a dat z různých perspektiv. Pomocí těchto dat mohou zemědělci identifikovat problémové oblasti na poli, jako jsou choroby, škůdci nebo nepravdělné zavlažování. Satelity obíhající kolem Země poskytují široký obraz zemědělských pozemků. Tyto satelitní snímky jsou získávány v pravidelných intervalech a mají vysoké rozlišení, což umožňuje detailní monitorování stavu plodin a půdy. Zemědělci mohou využít satelitní zobrazování k detekci změn

v růstu rostlin, identifikaci chorob nebo škůdců a hodnocení účinnosti zemědělských postupů. (VAN LENTEREN, J. C. 2003)

Tato technologie umožňuje zemědělcům identifikovat problémové oblasti na svých polích a reagovat na ně včas, efektivně a poskytuje zemědělcům důležité nástroje pro správu a optimalizaci jejich polních operací, což vede ke zvýšení výnosů, snížení nákladů a udržitelnějšímu zemědělství. Využití dronů a satelitní technologie v zemědělství přináší zemědělcům řadu výhod, které pomáhají zlepšit efektivitu, snížit náklady a minimalizovat negativní dopady na životní prostředí. Jednou z hlavních výhod je přesné a důkladné monitorování polí. Díky dronům a satelitnímu zobrazování mají zemědělci možnost získat přesné a komplexní informace o stavu svých polí z výšky. Tato technologie umožňuje identifikovat problémy, jako jsou škůdci, choroby nebo nedostatečné zavlažování, včas a efektivně, což je klíčové pro zajištění zdravého růstu plodin a optimalizaci zemědělských operací.

Další výhodou je rychlost a efektivita monitorování. Drony a satelitní technologie umožňují zemědělcům monitorovat velké plochy polí rychle a efektivně. Tento proces může být proveden během krátkého časového úseku, což umožňuje rychlé reakce na problémy a optimalizaci zemědělských operací. Díky této rychlosti a efektivitě mohou zemědělci minimalizovat ztráty a zvyšovat výnosy.

Také je zde výhoda redukce nákladů. Možnost přesného mapování a monitorování polí umožňuje zemědělcům minimalizovat nadměrné použití pesticidů, herbicidů a hnojiv. Tím se nejen snižují náklady spojené s těmito agrochemikáliemi, ale také se snižuje negativní dopad na životní prostředí.

Nicméně, existují i některé nevýhody spojené s používáním dronů a satelitní technologie v zemědělství. Jednou z hlavních nevýhod jsou vysoké počáteční náklady. Investice do dronů a technologie satelitního zobrazování mohou být vysoké, což může být pro menší zemědělské podniky finančně náročné. Zároveň je tu i náročnost na odbornou znalost. Efektivní využití těchto technologií vyžaduje znalost ovládání a analýzy dat, což může být pro některé zemědělce komplikované.

Dále, omezení povětrnostních podmínek může být výzvou. Použití dronů může být omezeno nepříznivými povětrnostními podmínkami, jako jsou silné větry nebo déšť, což může ovlivnit jejich schopnost poskytovat spolehlivá data. (VAN LENTEREN, J. C. 2003)

Obrázek 2 Dron pro zemědělství DJI Agras T16

Zdroj: <https://dronpro.cz/dron-pro-zemedelstvi-dji-agras-t16>

5.5 Genetická modifikace a GMO:

V oblasti genetické modifikace se v posledních letech objevily nové možnosti vývoje odolných odrůd plodin pomocí genetické modifikace. Geneticky modifikované organismy (GMO) umožňují vědcům cíleně upravovat genetickou informaci rostlin, aby byly odolnější vůči škůdcům, chorobám nebo abiotickým stresům, jako je sucho či nepříznivé teplotní podmínky.

Tímto způsobem genetická modifikace plodin snižuje potřebu používání chemikálií, jako jsou pesticidy a herbicidy, a zvyšuje odolnost plodin vůči nepříznivým podmínkám. Například geneticky modifikované rostliny mohou produkovat specifické látky, které odstraňují nebo odolávají škůdcům a chorobám, čímž snižují potřebu chemických postřiků a zvyšují bezpečnost potravin. (VAN LENTEREN, J. C. 2003)

Současný stav technik pro ochranu rostlin reflektuje dynamiku a neustálý pokrok v oblasti zemědělské technologie. Kombinace tradičních metod s moderními inovacemi a technologiemi přináší nové možnosti pro efektivní a udržitelné zemědělství. Zemědělci mají nyní k dispozici širokou škálu možností, jak optimalizovat pěstování svých plodin a minimalizovat negativní dopady na životní prostředí. Tyto inovace umožňují zemědělcům produkovat vysoce kvalitní potraviny s nižšími náklady a menším ekologickým otiskem, což je klíčovým cílem moderního zemědělství.

Genetická modifikace plodin představuje inovativní přístup v zemědělství s řadou potenciálních výhod i nevýhod. Mezi hlavní výhody geneticky modifikovaných plodin patří jejich odolnost vůči škůdcům a chorobám. Díky genetické modifikaci mohou být plodiny upraveny tak, aby byly odolnější vůči škůdcům a chorobám, což snižuje potřebu používání chemických pesticidů a fungicidů. Tím se minimalizuje environmentální znečištění a expozice chemikáliím pro zemědělce. Zároveň tyto plodiny mohou mít vyšší výnosy než tradiční odrůdy, což přispívá k zajištění potravinové bezpečnosti a snížení hladu ve světě.

Další výhodou je snížení potřeby chemikálií. Geneticky modifikované plodiny mohou mít vlastní odolnost vůči škůdcům a chorobám, což vede k menšímu používání chemických pesticidů a herbicidů. To má pozitivní dopad nejen na životní prostředí, ale také na lidské zdraví. Kromě toho umožňuje genetická modifikace zlepšit vlastnosti plodin, jako je odolnost vůči suchu, soli nebo abiotickému stresu, což přináší výhody pro zemědělce a zvyšuje stabilitu výnosů.

Na druhé straně existují také nevýhody spojené s genetickou modifikací plodin. Jednou z nich je riziko pro životní prostředí. Obava spočívá v možném negativním dopadu geneticky modifikovaných plodin na biodiverzitu a volně žijící organismy. Existují také obavy ohledně možného rizika pro lidské zdraví spojeného s konzumací těchto potravin, včetně možných alergických reakcí nebo toxicity.

Další nevýhodou je monopolizace trhu a etické obavy. Většina geneticky modifikovaných plodin je vlastněna velkými agrochemickými společnostmi, což může vést k monopolizaci trhu a omezení přístupu malých farmářů k genetickým technologiím a semínkům. Existují také etické obavy spojené s manipulací genetického kódu organismů a nedostatečnou transparentností v oblasti vývoje a používání geneticky modifikovaných plodin.

Důležité je zvážit jak výhody, tak nevýhody geneticky modifikovaných plodin a pečlivě vyvážit jejich použití s ohledem na environmentální, zdravotní, ekonomické a etické aspekty. (Lhotáková, 2010)

6 Trendy v technologiích pro ochranu rostlin

6.1 Automatizace a robotizace v zemědělství

V současném zemědělství hraje klíčovou roli precizní aplikace pesticidů a herbicidů, a to díky moderním technologiím, které umožňují využití automatizovaných strojů a robotů. Tyto technologie jsou vybaveny senzory a umělou inteligencí, které dokáží identifikovat škůdce, choroby nebo plevely na polích. Tímto způsobem mohou tyto systémy aplikovat potřebné chemikálie pouze na poškozené oblasti, což zajišťuje precizní a cílenou ochranu plodin. Díky této metodě se minimalizuje nadměrné použití chemikálií, což má pozitivní vliv na životní prostředí a lidské zdraví. Navíc, tato technologie zvyšuje efektivitu ochrany plodin, jelikož umožňuje rychlou a přesnou reakci na vznikající problémy na polích. To vše přispívá k udržitelnějšímu a zdravějšímu zemědělství v souladu s moderními požadavky a ekologickými normami. (Lhotáková, 2010)

Automatizace a robotizace v zemědělství se stávají klíčovými prvky moderního přístupu k zemědělským operacím, které přinášejí zlepšenou úroveň efektivitu a produktivity. S využitím moderních technologií jsou dnes zemědělci schopni nasadit automatizované stroje a roboty, které zajišťují rychlejší a přesnější provádění zemědělských prací. Tato automatizace umožňuje zemědělcům snadněji a efektivněji řídit všechny aspekty pěstování plodin, od přípravy půdy a zasetí až po sklizeň a zpracování. Díky této přesnosti a rychlosti dosahují zemědělci vyšších výnosů a zároveň snižují náklady spojené s pracovní silou.

Automatizace a robotizace umožňují optimalizaci zemědělských operací a zvýšení efektivitu v každém kroku procesu. Například díky automatizovaným systémům zavlažování lze vodu aplikovat přesně podle potřeby rostlin, což snižuje ztráty a zároveň šetří vodu. Dalším příkladem je přesné a cílené aplikování hnojiv a chemikálií, což minimalizuje jejich nadměrné použití a šetří životní prostředí.

Tento pokrok v automatizaci a robotizaci v zemědělství nejen zvyšuje konkurenceschopnost zemědělských podniků na trhu, ale také přispívá k udržitelnějšímu zemědělství a snižuje závislost na sezonní pracovní síle. Automatizace a robotizace se tak stávají klíčovými nástroji pro dosažení efektivnějšího, produktivnějšího a udržitelnějšího zemědělství pro budoucnost. (Automa, 2015)

Přesná aplikace pesticidů a herbicidů pomocí automatizovaných systémů představuje v zemědělství zásadní inovaci s mnoha pozitivními dopady, především z hlediska ochrany životního prostředí. Tento moderní přístup umožňuje efektivněji řídit použití chemických látek a minimalizovat jejich spotřebu. Díky tomu se snižuje negativní vliv na životní prostředí a současně se snižuje riziko kontaminace půdy a vody těmito látkami.

Automatizované systémy jsou schopny s vysokou přesností identifikovat a aplikovat pesticidy a herbicidy pouze na konkrétní poškozené oblasti, což umožňuje efektivnější boj proti škůdcům a plevelům bez potřeby používání nadměrných množství chemikálií. Tato precizní aplikace nejenže snižuje množství použitých chemikálií, ale také minimalizuje jejich únik do okolního prostředí, čímž přispívá k ochraně biodiverzity a zdraví ekosystémů.

Díky těmto technologiím se zemědělská praxe stává udržitelnější a šetrnější k životnímu prostředí, což má dlouhodobé pozitivní dopady na ekologickou rovnováhu. Zároveň umožňuje tato moderní

technologie zemědělcům dosahovat vyšší úrovně efektivity a produktivity, což má přímý vliv na zvýšení výnosů a snížení nákladů na výrobu. Precizní aplikace pesticidů a herbicidů se tak stává klíčovým prvkem současného trvale udržitelného zemědělství, které klade důraz na ochranu životního prostředí a zajištění dlouhodobé udržitelnosti zemědělských systémů.

Monitorování a řízení růstu plodin se stalo klíčovým prvkem moderního zemědělství díky využití automatizace a robotizace. Tyto technologie umožňují zemědělcům sledovat a řídit růst plodin s vysokou úrovní přesnosti a efektivity.

Díky senzorům a digitálním technologiím jsou zemědělci schopni sledovat stav plodin v reálném čase. Sensory mohou monitorovat různé parametry, jako je vlhkost půdy, pH, teplota a další faktory, které ovlivňují růst a vývoj rostlin. Tato data jsou pak zpracovávána a analyzována pomocí digitálních technologií, což umožňuje zemědělcům získat přesný a komplexní obraz o stavu jejich plodin.

Na základě těchto informací mohou zemědělci efektivněji reagovat na změny v prostředí a potřeby rostlin. Například pokud senzory zaznamenají nedostatek vláhy v půdě, mohou automatizované systémy aktivovat zavlažování pouze v postižených oblastech, což minimalizuje ztráty vody a zajišťuje optimální podmínky pro růst plodin.

Tímto způsobem automatizace a robotizace přináší zemědělcům možnost lépe monitorovat a řídit růst svých plodin, což má přímý vliv na zvýšení výnosů a snížení nákladů v rámci zemědělské produkce. Tato technologická revoluce tak posouvá zemědělský průmysl k efektivnějšímu a udržitelnějšímu modelu zemědělství, který lépe odpovídá současným potřebám a výzvám v oblasti potravinové produkce.

Automatizace a robotizace v zemědělství zásadním způsobem mění pracovní prostředí na farmách a přináší významné vylepšení pracovních podmínek pro zemědělce. Jednou z hlavních výhod této moderní technologie je snížení pracovních nároků na farmách. Robotizované systémy jsou schopny provádět opakující se úkoly, jako je například plečení nebo sklizeň, s vysokou přesností a efektivitou. Tímto způsobem se zemědělcům uvolňuje čas a energie, kterou mohou věnovat dalším důležitým aspektům své práce.

Díky automatizaci a robotizaci jsou farmáři schopni lépe vyvážit svůj pracovní život a zlepšit svou kvalitu života. Méně fyzicky náročné práce a vyšší efektivita výrobních procesů přináší zemědělcům možnost lépe se soustředit na strategické plánování, péči o plodiny a inovace v oblasti zemědělského managementu. Tato změna přináší zemědělcům nejenom lepší pracovní podmínky, ale také zvyšuje jejich spokojenost a motivaci k práci.

Snížení pracovních nároků přináší také zvýšení bezpečnosti práce na farmách. Automatizované systémy minimalizují riziko úrazů a zranění spojených s ručním vykonáváním určitých úkolů, což zvyšuje ochranu zemědělců před možnými nebezpečími. Celkově lze tedy konstatovat, že automatizace a robotizace zemědělství nejenom modernizují průmysl, ale také přispívají k zlepšení kvality života a pracovních podmínek zemědělců.

Nicméně, i když automatizace a robotizace přinášejí mnoho výhod, není to bez svých výzev. Implementace těchto technologií vyžaduje vysoké investiční náklady a zvýšenou technologickou závislost. Moderní robotické systémy a automatizované stroje mohou být finančně náročné na pořízení a instalaci, což může být pro menší zemědělské podniky obtížné zvládnout.

Mnoho menších zemědělských podniků nemusí mít dostatečné finanční zdroje nebo přístup k technologiím potřebným pro plné využití automatizace a robotizace. Tento nedostatek zdrojů a technologická bariéra může znamenat, že tyto podniky zůstávají za hranicí modernizace a jsou nuceny spoléhat na tradiční metody práce, které mohou být méně efektivní a konkurenceschopné v dnešním technologicky orientovaném zemědělském prostředí.

Také je nutné vzít v úvahu sociální dopady automatizace a robotizace v zemědělství. Pokud se bude větší důraz klást na technologickou efektivitu, může to vést k úbytku pracovních míst v zemědělském sektoru, což může mít negativní dopady na místní ekonomiku a komunitu.

Proto je důležité brát v úvahu nejenom výhody, ale i omezení a výzvy spojené s implementací automatizace a robotizace v zemědělství. Zemědělské politiky a podpůrné programy by měly zohledňovat potřeby a omezení menších zemědělských podniků a zajistit, že moderní technologie jsou dostupné a přístupné i pro tyto subjekty, aby mohly efektivně konkurovat na trhu a udržet se v konkurenčním prostředí.

Některé obavy se týkají potenciálních negativních dopadů na zaměstnanost v zemědělském sektoru v důsledku nárůstu automatizace a robotizace. Zvýšená automatizace může vést k úbytku pracovních míst v určitých odvětvích, což může mít sociální a ekonomické důsledky pro venkovské komunity, které jsou často závislé na zemědělském sektoru. Tento trend může být zvláště problematický pro pracovníky, kteří jsou zvyklí na tradiční zemědělské práce, ale mohou mít omezené možnosti přeškolení nebo přizpůsobení se novým technologiím.

S narůstající automatizací a robotizací je důležité zkoumat, jakým způsobem tyto změny ovlivní zaměstnanost v zemědělství a jaké budou potřebné kroky k minimalizaci negativních dopadů. To může zahrnovat opatření k přeškolení pracovníků, podporu přechodu na nové typy pracovních míst nebo implementaci politik podporujících sociální stabilitu venkovských komunit.

Nicméně je důležité si uvědomit, že automatizace a robotizace představují důležitý trend v moderním zemědělství, který přináší mnoho výhod v oblasti efektivity, produktivity a udržitelnosti. Tyto technologické inovace mohou pomoci zemědělcům lépe reagovat na změny v prostředí, zvyšovat výnosy a snižovat zátěž na pracovní sílu.

Je proto klíčové zkoumat a řešit potenciální výzvy a dopady spojené s tímto vývojem, aby se mohly maximalizovat přínosy automatizace a robotizace v zemědělství a minimalizovat její negativní dopady na zaměstnanost a společenskou stabilitu. (Automa, 2015)

6.2 Použití dronů a satelitního zobrazování pro monitorování a aplikaci pesticidů

Drony a satelitní zobrazování poskytují zemědělcům mocné nástroje pro monitorování a řízení jejich polí s vysokou přesností a efektivitou. Tyto moderní technologie umožňují zemědělcům získat detailní a aktuální informace o rozložení škůdců, chorob a dalších faktorech ovlivňujících stav plodin.

Drony představují flexibilní nástroj, který může provádět pravidelné průlety nad poli a získávat detailní fotografie z různých úhlů a výšek. Tato data poskytují zemědělcům přesný obraz o stavu jejich plodin a umožňují identifikaci potenciálních problémů, jako jsou škůdci, choroby nebo

nedostatečné zavlažování, včas a efektivně. Drony také umožňují provádět měření a monitorování v oblastech, kam by se třeba traktory nedostaly, a to bez potřeby ruční intervence.

Obrázek 3 Dron s výbavou pro aplikaci biologických prostředků na ochranu rostlin

Zdroj: <https://www.agromanual.cz/cz/clanky/mechanizace/inovace-v-aplikacni>

Na druhou stranu satelitní snímky nabízejí globální pohled na rozložení plodin a případných problémů na zemědělských plochách. Tyto snímky mají širší pokrytí a umožňují zemědělcům sledovat rozložení škůdců a chorob na větším měřítku. To znamená, že zemědělci mohou identifikovat trend v šíření škůdců či chorob v celé oblasti a podle toho plánovat své intervence.

Kombinace dronů a satelitního zobrazování poskytuje zemědělcům komplexní pohled na stav jejich plodin a prostředí, ve kterém se nacházejí. Tím umožňuje rychlou a přesnou reakci na změny a problémy v polích, což v konečném důsledku přispívá k optimalizaci produkce a minimalizaci rizik. (Automa, 2020)

Drony a satelitní zobrazování jsou také klíčovými nástroji v moderním zemědělství nejen pro monitorování stavu plodin, ale také pro mapování variability půdních vlastností na polích. Tyto technologie poskytují zemědělcům důležité informace o struktuře a vlastnostech půdy, což je zásadní pro efektivní správu a optimalizaci zemědělských postupů.

Satelitní zobrazování je schopno poskytnout zemědělcům globální přehled o půdních vlastnostech na jejich polích. Díky satelitním snímkům mohou identifikovat rozdíly v půdních typech, textuře, vlhkosti a dalších důležitých parametrech na rozsáhlejších územích. To umožňuje zemědělcům lépe porozumět variabilitě půdy a přizpůsobit své zemědělské postupy podle specifických potřeb jednotlivých oblastí.

Dronové snímky pak nabízejí detailnější a specifičtější informace o půdních vlastnostech v konkrétních lokalitách. Drony jsou schopny být vybaveny specializovanými senzory, které umožňují analýzu různých parametrů půdy, jako je například její pH, obsah živin, kompaktnost

nebo stupeň eroze. Tato podrobná data umožňují zemědělcům provádět lokalizované úpravy v hnojení, zavlažování a dalších agrotechnických opatřeních, což vede k optimalizaci výnosů a minimalizaci negativních dopadů na půdu a životní prostředí.

Kombinace satelitního zobrazování a dronových snímků poskytuje zemědělcům komplexní a detailní pohled na variabilitu půdních vlastností. Tímto způsobem mohou lépe porozumět jedinečným potřebám různých částí jejich polí a přizpůsobit své zemědělské praktiky pro dosažení maximální úrody a udržitelného hospodaření. (Automa, 2020)

V dnešní době se v zemědělství stále více prosazují moderní technologie, které umožňují zemědělcům optimalizovat aplikaci pesticidů a herbicidů na svých polích s vysokou úrovní přesnosti a efektivity. Drony a satelitní zobrazování hrají klíčovou roli v tomto procesu. Drony mohou provádět pravidelné průlety nad poli a snímat detailní fotografie, zatímco satelitní snímky poskytují širší obraz dané oblasti. Tyto technologie poskytují zemědělcům důležité informace o stavu jejich plodin a rozložení škůdců či chorob na polích.

Díky těmto informacím jsou zemědělci schopni aplikovat chemikálie pouze na postižené oblasti, což vede ke snížení spotřeby pesticidů a minimalizaci negativních dopadů na životní prostředí. Přesná aplikace pesticidů a herbicidů znamená efektivní boj proti škůdcům a chorobám, aniž by došlo k nadměrnému použití chemikálií, což přispívá k ochraně životního prostředí a zachování biodiverzity.

Tato optimalizace aplikace pesticidů je tedy nejen ekologicky šetrná, ale také ekonomicky efektivní, protože zemědělci mohou minimalizovat náklady spojené s nákupem a používáním chemikálií. Zároveň umožňuje zemědělcům dosahovat lepších výnosů a kvality plodin, což přispívá k udržitelnému a konkurenceschopnému zemědělství. Celkově lze tedy říci, že moderní technologie v oblasti monitorování a řízení aplikace pesticidů představují klíčový nástroj pro budoucnost ekologicky šetrného a efektivního zemědělství.

Drony a satelitní zobrazování se staly nepostradatelnými nástroji pro monitorování růstu plodin v moderním zemědělství. Tyto technologie umožňují zemědělcům sledovat stav svých plodin z různých perspektiv, ať už z vesmíru díky satelitním snímkům nebo z blízkosti díky pravidelným průletům dronů nad poli. Díky těmto inovativním přístupům mají zemědělci možnost získat detailní a komplexní informace o růstu plodin během celé vegetační sezóny.

Satelitní zobrazování poskytuje globální přehled o stavu plodin a umožňuje identifikovat rozdíly v růstu mezi různými částmi pole. Na druhou stranu, dronové snímky jsou schopny poskytnout mnohem detailnější data o specifických lokalitách na poli a umožňují zemědělcům získat přesné a aktuální informace o stavu plodin. (Automa, 2020)

Tato monitorovací technologie umožňuje zemědělcům identifikovat a diagnostikovat problémy, jako jsou škůdci, choroby nebo nedostatečná zavlažování, ještě předtím, než se stihne projevit jejich negativní dopad na výnosy plodin. Díky tomu mají zemědělci možnost reagovat na tyto problémy včas a přijmout opatření ke zlepšení zdraví a výkonu svých plodin.

Monitorování růstu plodin pomocí dronů a satelitního zobrazování je tedy nejen cenným nástrojem pro zemědělce při řízení jejich polních aktivit, ale také přispívá k efektivnějšímu a udržitelnějšímu zemědělství. Tyto technologie umožňují zemědělcům maximalizovat výnosy a minimalizovat ztráty, což přináší výhody jak pro zemědělské podniky, tak pro celkovou produkci potravin a ochranu životního prostředí.

Pravidelné monitorování polí prostřednictvím dronů a satelitního zobrazování představuje nejen prostředek k aktuálnímu sledování stavu plodin, ale také účinný nástroj pro predikci a prevenci potenciálně škodlivých jevů v zemědělském prostředí. Díky těmto technologiím mají zemědělci možnost anticipovat nežádoucí události, jako jsou invaze škůdců či výskyt chorob, ještě předtím, než se stihnou projevit na polích.

Predikce škodlivých jevů je založena na systematickém a pravidelném monitorování, které umožňuje zemědělcům identifikovat potenciálně rizikové oblasti či znaky, které naznačují možný výskyt škůdců či chorob. Drony a satelity poskytují zemědělcům přesné a aktuální informace o stavu plodin, což jim umožňuje provádět analýzy a vyhodnocovat možná rizika.

Na základě těchto informací mohou zemědělci přijímat preventivní opatření, jež mají za cíl minimalizovat možné škody na jejich plodinách. To může zahrnovat rychlou aplikaci biopesticidů nebo jiných ekologicky šetrných prostředků, izolaci postižených oblastí, či jiné formy intervence, které brání šíření škodlivých organismů či chorob.

Tento proaktivní přístup umožňuje zemědělcům zlepšit úroveň ochrany svých plodin a minimalizovat ztráty způsobené škůdci či chorobami. Tím se nejen zvyšuje úroveň produktivity a ziskovosti zemědělských podniků, ale především se podporuje udržitelnost zemědělské praxe a snižuje se potřeba používání chemických postřiků, což má pozitivní dopad na životní prostředí. (Automa, 2020)

Využití dronů a satelitního zobrazování pro monitorování a aplikaci pesticidů přináší zemědělcům řadu významných výhod, které vedou ke snížení nákladů a zvýšení efektivity zemědělských postupů. Tyto moderní technologie poskytují zemědělcům detailní a aktuální informace o stavu jejich polí z výšky, což umožňuje lépe plánovat a řídit zemědělské operace s větší přesností a účinností.

Drony a satelity jsou schopny sledovat a mapovat rozložení škůdců, chorob a plevelů na polích s vysokou přesností. Tato data umožňují zemědělcům identifikovat potřebné intervence, jako je aplikace pesticidů, pouze na postižené oblasti, čímž se minimalizuje spotřeba chemikálií a snižují se náklady spojené s neefektivním použitím postřiků.

Díky přesným informacím získaným z dronů a satelitů mají zemědělci lepší přehled o stavu svých plodin v průběhu celé sezóny. To jim umožňuje reagovat na změny v prostředí a potřeby plodin včas a přizpůsobit své zemědělské postupy aktuálním podmínkám.

Důsledkem je optimalizace aplikace pesticidů a herbicidů, což vede k efektivnějšímu využití chemikálií a snižuje se riziko negativního dopadu na životní prostředí. Současně se snižují náklady na zemědělské postupy a zvyšuje se celková produktivita.

I přes výhody, které drony a satelitní technologie přinášejí, je důležité brát v úvahu i jejich omezení a potenciální výzvy, jako jsou vysoké počáteční investice, technologická závislost a nutnost odborného školení personálu. Nicméně, s pokračujícím rozvojem technologií a zdokonalením metod monitorování a aplikace, se očekává, že výhody těchto technologií v zemědělství budou stále více využívány a optimalizovány pro dosažení udržitelnějšího a efektivnějšího zemědělství.

Nicméně, i přesto, že drony a satelitní zobrazování poskytují mnoho výhod v zemědělství, existují i technologické výzvy a omezení, která je třeba brát v úvahu. Jedním z hlavních omezení může být nepříznivé počasí, které může ovlivnit schopnost dronů a satelitů provádět pravidelné průlety nad polí a získávat potřebná data. Například silný vítr, déšť nebo oblačnost mohou omezit jejich

schopnost efektivně pracovat. Dalším faktorem mohou být překážky v terénu, jako jsou stromy, budovy nebo jiné předměty, které mohou znemožnit nebo ztížit průlet dronů nebo ovlivnit kvalitu satelitních snímků.

Tyto technologické výzvy mohou zpomalit nebo omezit schopnost dronů a satelitů poskytovat spolehlivá data zemědělcům. Nicméně, i přes tyto výzvy, použití dronů a satelitního zobrazování pro monitorování a aplikaci pesticidů představuje moderní a efektivní přístup k ochraně rostlin v zemědělství. Tato technologie umožňuje zemědělcům lépe porozumět a řídit své farmy na základě přesných a aktuálních dat o stavu plodin a prostředí. Díky tomu mohou zemědělci lépe reagovat na změny v prostředí a potřeby plodin, což vede k optimalizaci aplikace pesticidů a minimalizaci negativních dopadů na životní prostředí. (Automa, 2020)

6.3 Vývoj biologických a ekologicky šetrných metod ochrany rostlin

Začátky výzkumu a objevů v oblasti biologických metod ochrany rostlin sahají až do 19. století, kdy začaly být objevovány první přírodní látky s insekticidními vlastnostmi. Tyto počáteční objevy položily základ pro využití ekologicky šetrných prostředků k ochraně plodin před škůdci. Postupem času byly tyto látky izolovány a začaly být aplikovány ve formě přírodních přípravků, což představovalo významný krok směrem k udržitelnějšímu zemědělství. Tyto objevy vedly ke zdokonalení biologických metod, které využívají přírodní mechanismy kontroly škůdců a chorob, a tím snižují negativní dopady na životní prostředí. Díky těmto metodám je možné dosáhnout ochrany plodin před škůdci a chorobami bez nadměrného využívání chemických látek, což přispívá k udržitelnější produkci potravin a ochraně biodiverzity. Takovýto výzkum a objevy v oblasti biologické ochrany rostlin jsou klíčovými faktory pro budoucnost ekologicky šetrného zemědělství.

Během 20. století došlo k významnému výzkumu a rozvoji biologických pesticidů, což představovalo zásadní krok v oblasti ochrany rostlin. V této éře byla objevena a vyvinuta široká škála biologických pesticidů, včetně bakteriálních preparátů, virů a hub, které se staly účinnými prostředky v boji proti škůdcům a chorobám rostlin. Tyto přírodní látky se rychle staly důležitou součástí biologického zemědělství a poskytly zemědělcům alternativu k tradičním chemickým pesticidům. Významným přínosem těchto biologických prostředků byla schopnost potlačit populaci škůdců a snížit výskyt chorob s menším dopadem na životní prostředí a lidské zdraví. Rozvoj biologických pesticidů poskytl nové možnosti pro udržitelné zemědělství a přispěl k ochraně biodiverzity a ekosystémů. Tyto inovace se staly nedílnou součástí moderního zemědělství a nadále se rozvíjejí s cílem poskytnout efektivní a ekologicky šetrné metody pro zemědělce po celém světě. (Agromanual, 2019)

Koncept ekologické integrované ochrany rostlin (IPM) představuje inovativní a komplexní přístup k řízení škůdců a chorob v zemědělství s důrazem na minimalizaci použití chemických pesticidů. IPM integruje různé biologické, mechanické, kulturní a chemické metody ochrany rostlin s cílem dosáhnout udržitelného a efektivního řízení škůdců a chorob.

Klíčovou součástí IPM je pravidelné monitorování polí a plodin s cílem identifikovat přítomnost škůdců a chorob, a to jak kvantitativně, tak kvalitativně. Toto monitorování umožňuje zemědělcům

predikovat výskyt škůdců a chorob a přijímat preventivní opatření ještě před jejich masivním rozšířením.

V rámci IPM se kladou důraz na preventivní opatření, jako jsou agrotechnické postupy, které minimalizují vznik optimálních podmínek pro škůdce a choroby. To může zahrnovat například rotaci plodin, výběr odolných odrůd a udržování zdravého půdního prostředí.

Pokud je nutné zasáhnout, IPM dává přednost biologickým a mechanickým metodám kontroly škůdců a chorob. Biologické přípravky, jako jsou mikroorganismy nebo hmyzí predátoři, jsou často preferovanou volbou, stejně jako mechanické metody, například fyzické odstranění postižených rostlin nebo použití ochranných sítí.

Chemické pesticidy jsou v IPM používány s opatrností a jsou až posledním řešením, pokud se ukáže, že jiné metody selhaly. Pesticidy jsou vybírány s ohledem na jejich selektivnost a minimální dopad na životní prostředí a jsou aplikovány s důrazem na maximální účinnost a minimalizaci rizika rezistence škůdců.

Celkově IPM představuje inovativní a udržitelný přístup k ochraně rostlin, který kombinuje nejlepší z praxe zemědělského managementu a moderních technologií s cílem minimalizovat použití chemických pesticidů a zároveň chránit výnosy plodin a životní prostředí. (Agromanual, 2019)

Dalším klíčovým posunem v oblasti ekologicky šetrné ochrany rostlin je vývoj geneticky odolných odrůd plodin. Tato inovativní technologie představuje efektivní prostředek k boji proti škůdcům a chorobám s minimálním použitím chemikálií, čímž se snižuje negativní dopad na životní prostředí a zdraví lidí.

Geneticky odolné odrůdy plodin jsou vyvíjeny pomocí genetické modifikace, což znamená, že jsou do genetického materiálu rostliny zaváděny specifické geny, které kódují rezistenci vůči škůdcům nebo chorobám. Tímto způsobem jsou plodiny vybaveny obrannými mechanismy, které jim umožňují odolávat napadení bez nutnosti častého nebo nadměrného používání pesticidů a fungicidů.

Výhody geneticky odolných odrůd jsou značné. Kromě snížení potřeby chemických postřiků mohou tyto odrůdy zvyšovat výnosy a zlepšovat odolnost plodin vůči nepříznivým podmínkám, jako je například suchý nebo vlhký klima. To všechno přispívá k udržitelnosti zemědělského systému a ochraně životního prostředí.

Avšak s vývojem geneticky odolných odrůd přicházejí i určité výzvy a kontroverze. Patří sem obavy o možné dlouhodobé dopady na ekosystémy, otázky ohledně bezpečnosti potravin a obavy týkající se etických a sociálních aspektů genetické manipulace s rostlinami.

Přestože vývoj geneticky odolných odrůd není bez rizik a vyžaduje pečlivé hodnocení a regulaci, může tato technologie hrát klíčovou roli v budoucnosti udržitelného a ekologicky šetrného zemědělství. Je důležité pokračovat v inovacích a vědeckém výzkumu, aby bylo možné dosáhnout vyváženého přístupu k využívání této technologie a maximalizovat její přínosy pro lidské zdraví, životní prostředí a globální potravinovou bezpečnost.

Biologické a ekologicky šetrné metody ochrany rostlin nejenže pomáhají chránit plodiny před škůdci a chorobami, ale také aktivně podporují zachování a podporu biologické rozmanitosti v agroekosystémech, což je klíčový prvek udržitelného zemědělství. Tento přístup k ochraně rostlin

se zaměřuje na vytváření prostředí příznivých pro přirozené nepřátele škůdců a podporuje ekologickou rovnováhu.

Jedním z klíčových prvků podpory biologické rozmanitosti je podpora populací přirozených nepřátel škůdců, jako jsou dravci, parazitoidi nebo saprofytní organismy, které přispívají k regulaci populace škůdců. Biologické metody, jako je výsadba rostlin atraktivních pro tyto druhy, vytváření biodiverzitních pásů nebo podpora přírodních prostředků kontroly škůdců, přispívají k posílení této regulace a snižují potřebu používání chemických pesticidů.

Důležitou součástí podpory biologické rozmanitosti je také včasná detekce potenciálně škodlivých jevů. Moderní technologie, jako jsou drony a satelitní zobrazování, umožňují identifikovat a monitorovat výskyt škůdců, chorob a dalších potenciálně negativních jevů v polních kulturách. Tímto způsobem mohou zemědělci rychleji a účinněji reagovat na tyto problémy a minimalizovat jejich dopad na úrodu.

Podpora biologické rozmanitosti prostřednictvím biologických a ekologicky šetrných metod ochrany rostlin je nejen důležitým prvkem udržitelného a ekologicky příznivého zemědělství, ale také zásadní pro zachování dlouhodobé stability agroekosystémů a biodiverzity. Tento přístup chrání plodiny a životní prostředí a zajišťuje udržitelnost zemědělských systémů pro budoucí generace.

6.4 Využití umělé inteligence a strojového učení ve vývoji nových technologií

Uživatelská rozhraní (UI) a strojové učení (SU) hrají významnou roli v oblasti prediktivní analýzy a prognostiky, což přináší zemědělcům mnoho výhod při plánování a řízení jejich zemědělských operací. UI poskytuje uživatelům snadný a intuitivní způsob práce s daty a prezentaci výsledků analýz, zatímco SU umožňuje sofistikovanou analýzu a modelování dat, což umožňuje predikci budoucích událostí s vysokou přesností.

V zemědělství jsou tyto technologie využívány k predikci různých událostí, jako jsou výnosy sklizně, výskyt škůdců a chorob, nebo potřeba hnojiv a pesticidů. Díky analýze rozmanitých dat, včetně meteorologických podmínek, půdních vlastností a historických výnosů, jsou zemědělci schopni lépe porozumět a předvídat faktory ovlivňující jejich farmy.

Užití UI umožňuje zemědělcům snadno vizualizovat výsledky predikce a rychle se přizpůsobit změnám v podmínkách prostředí. SU na druhou stranu umožňuje vytvářet složité prediktivní modely, které jsou schopny efektivně zpracovávat obrovské množství dat a identifikovat vzory a trendy. (Automa, 2020)

Pomocí těchto technologií jsou zemědělci schopni lépe plánovat své zemědělské postupy a rozhodování v souladu s predikovanými událostmi a trendem, což jim umožňuje maximalizovat výnosy a minimalizovat rizika a ztráty. Takový informovaný přístup k řízení farmy přispívá k efektivnějšímu a udržitelnějšímu zemědělství, které je schopno lépe reagovat na výzvy a změny v prostředí.

Využití uživatelských rozhraní (UI) a strojového učení (SU) v precizním zemědělství zásadně proměňuje způsob, jakým zemědělci spravují své farmy a optimalizují produkci plodin. UI poskytuje uživatelům jednoduchý a interaktivní způsob přístupu k velkému množství

agronomických dat, zatímco SU umožňuje provádět sofistikovanou analýzu těchto dat a vytvářet prediktivní modely pro efektivní řízení zemědělských operací.

Díky těmto technologiím jsou zemědělci schopni provádět precizní aplikaci hnojiv, pesticidů a vody na základě konkrétních potřeb jednotlivých částí polí. SU dokáže analyzovat data o půdních vlastnostech, meteorologických podmínkách, historických sklizních datech a dalších faktorech, aby identifikoval optimální strategie pro optimalizaci výnosů a minimalizaci nákladů.

Tento přesný přístup umožňuje zemědělcům minimalizovat spotřebu zdrojů, jako jsou hnojiva a pesticidy, a současně snižovat negativní dopady na životní prostředí. Rovněž pomáhá zemědělcům lépe porozumět místním podmínkám a růstovým potřebám plodin, což zvyšuje efektivitu jejich rozhodování a celkovou udržitelnost jejich zemědělských aktivit.

Navíc precizní zemědělství umožňuje zemědělcům zlepšit využití svého času a pracovní síly, protože aplikace hnojiv, pesticidů a vody jsou automatizované a přesně řízené. To vede k optimalizaci pracovních postupů a zvýšení produktivity pracovních sil na farmě.

Celkově lze říci, že využití UI a SU v precizním zemědělství přináší revoluční změny v způsobu, jakým se zemědělci starají o své plodiny a řídí své farmy, přičemž zdůrazňuje efektivitu, udržitelnost a konkurenceschopnost moderního zemědělství. (Automa, 2020)

UI a SU (Umělá inteligence a Strojové učení) zásadně mění rozhodovací procesy v zemědělství a umožňují vytváření inteligentních a adaptivních systémů. Tyto technologie dokáží analyzovat obrovské objemy agronomických dat a poskytovat zemědělcům důležité informace a doporučení pro optimalizaci jejich pracovních postupů a zvýšení efektivity výroby.

Prvním zásadním přínosem UI a SU je schopnost výběru nejvhodnějších odrůd plodin. Analyzují data o půdních vlastnostech, klimatických podmínkách a genetických profilech plodin a na základě těchto informací doporučují zemědělcům odrůdy s optimálními vlastnostmi pro danou oblast a podmínky. Tím se maximalizuje výnosnost a odolnost plodin.

Dále UI a SU umožňují precizní řízení rostlinné výroby. Pomocí analytických modelů a algoritmů dokážou přesně určit nejvhodnější dobu pro setí, aplikaci hnojiv či pesticidů, čímž se minimalizuje ztráta zdrojů a maximalizuje účinnost zemědělských operací.

V oblasti ochrany rostlin jsou UI a SU klíčovými nástroji pro monitorování a diagnostiku škůdců a chorob. Tyto technologie analyzují obrazová data z dronů a satelitních snímků a identifikují potenciální rizikové faktory. Na základě těchto informací zemědělci přijímají informovaná rozhodnutí o preventivních opatřeních a léčbě.

Celkově UI a SU představují revoluční posun v rozhodovacích procesech zemědělství. Zemědělci mohou lépe porozumět a reagovat na proměnlivé podmínky, což vede k efektivnějšímu využití zdrojů, vyšším výnosům a udržitelnější produkci potravin.

Robotizace a autonomní systémy se staly klíčovým prvkem v moderním zemědělství, přinášejíce revoluční změny v způsobu, jakým jsou zemědělské operace prováděny. Díky využití Umělé inteligence (UI) a Strojového učení (SU) jsou zemědělci schopni vyvinout a nasadit autonomní robotické systémy, které zajišťují efektivnější a produktivnější procesy na farmách.

UI a SU hrají klíčovou roli v tom, že umožňují robotickým systémům autonomně provádět různé úkoly na farmě. To zahrnuje nejen automatizovanou sklizeň, plečení a monitorování plodin, ale také další činnosti, jako je plevelování, rozprostírání hnojiv nebo kontrola škůdců.

Autonomní sklízecí roboty jsou schopny identifikovat zralé plody, správně je sklízet a třídít. Drony vybavené kamerami a senzory mohou monitorovat stav plodin z výšky a identifikovat potenciální problémy, jako jsou choroby nebo nedostatečná zvlaha.

Díky inteligentním algoritmům jsou tyto robotické systémy schopny se adaptovat na různé podmínky a reagovat na aktuální potřeby plodin a farmářů. To výrazně snižuje náklady na pracovní sílu, zvyšuje

efektivitu a umožňuje zemědělcům dosáhnout lepších výsledků ve výrobě plodin.

Celkově lze říci, že robotizace a autonomní systémy přinášejí do zemědělství moderní a efektivní přístup, který je nezbytný pro zajištění udržitelné a konkurenceschopné produkce potravin. UI a SU hrají klíčovou roli v tomto procesu, umožňujíce zemědělcům využívat nejnovější technologie a dosahovat lepších výsledků ve svých zemědělských operacích. (Automa, 2020)

Genomika a šlechtění plodin představují klíčové oblasti v moderním zemědělství, které se neustále rozvíjejí díky využití Umělé inteligence (UI) a Strojového učení (SU). Tyto technologie přinášejí revoluční přístup k analýze genetických dat a predikci fenotypových vlastností plodin, což otevírá nové možnosti v oblasti šlechtění a vývoje nových odrůd.

Díky UI a SU je možné provádět komplexní analýzy genetických dat s vysokou rychlostí a přesností. Tímto způsobem mohou vědci identifikovat geny a genetické varianty, které ovlivňují klíčové agronomické vlastnosti plodin, jako je výnos, odolnost vůči škůdcům a chorobám nebo kvalita plodů.

Na základě těchto analýz a predikcí mohou šlechtitelé a genetici vybírat a křížit rodičovské linie s požadovanými genetickými vlastnostmi. UI a SU tak umožňují selekci a šlechtění nových odrůd plodin, které jsou optimalizovány pro konkrétní podmínky prostředí a požadavky zemědělců.

Tento moderní přístup k šlechtění plodin přináší mnoho výhod. Zahrnuje zvýšení výnosů, odolnosti vůči škůdcům a chorobám, zlepšení kvality plodů a přizpůsobení plodin současným potřebám zemědělství a trhu. Výzkum v oblasti genomiky a šlechtění plodin s využitím UI a SU má potenciál změnit způsob, jakým se plodiny pěstují a jaké odrůdy jsou dostupné pro zemědělce, přispívající tak k udržitelnému rozvoji zemědělství a zabezpečení potravin. (MCCOUCH, S.2004).

UI a SU se staly nedílnou součástí diagnostiky a monitorování zdravotního stavu rostlin v moderním zemědělství. Tyto technologie umožňují zpracovávat obrazová data z různých zdrojů, jako jsou například drony vybavené kamerami nebo pozemní senzory, a následně analyzovat tyto informace za účelem identifikace škodlivých organismů, chorob a nedostatku živin. Díky vespělým algoritmům strojového učení jsou UI schopny rozpoznat neobvyklé vzory a změny ve stavu rostlin, což umožňuje rychlou a přesnou diagnostiku problémů.

Tato schopnost rychle identifikovat potenciální hrozby umožňuje zemědělcům okamžitě reagovat na situace, které by mohly ohrozit úrodu. Například pokud senzory detekují přítomnost škůdců nebo známky choroby na plodinách, UI mohou automaticky vygenerovat upozornění nebo doporučení pro použití specifických způsobů intervence, jako je aplikace pesticidů nebo jiných ochranných opatření. To umožňuje zemědělcům přijímat informovaná rozhodnutí a minimalizovat škody na svých plodinách.

Diagnostika a monitorování zdravotního stavu rostlin pomocí UI a SU má zásadní význam pro udržitelnost a efektivitu moderního zemědělství. Tímto způsobem se zvyšuje produktivita, snižují

se ztráty a zemědělci mohou lépe chránit své plodiny před škodlivými vlivy, což přispívá k celkovému zlepšení výsledků zemědělského hospodaření.

Užití UI a SU v zemědělství přináší širokou škálu výhod v oblasti snižování environmentální zátěže. Těmito technologiemi je možné efektivněji využívat zemědělské zdroje, jako je voda, hnojiva a pesticidy, čímž se minimalizuje negativní dopad na životní prostředí a zvyšuje udržitelnost zemědělské produkce. Přesné monitorování a řízení aplikace chemikálií umožňuje zemědělcům identifikovat a cíleně řešit problémy, jako jsou škůdci, choroby nebo nedostatečné zavlažování, což snižuje ztráty a minimalizuje negativní dopady na ekosystémy.

Díky UI a SU mohou zemědělci lépe porozumět prostředí svých polí a efektivněji plánovat své zemědělské činnosti. Technologie predikce a prognostiky umožňují předvídat budoucí události a trendy na základě analýzy velkého množství dat, což pomáhá zemědělcům přijímat informovaná rozhodnutí a minimalizovat rizika spojená s nepříznivými povětrnostními podmínkami nebo výskytem škůdců a chorob.

Využití UI a SU také přispívá k zlepšení hospodaření s půdou a vodními zdroji. Například monitorování variability půdy a prediktivní analýza umožňují identifikovat optimální místa pro aplikaci hnojiv a vody, což snižuje ztráty a minimalizuje znečištění půdy a vody chemickými látkami.

Celkově lze konstatovat, že UI a SU hrají klíčovou roli při transformaci tradičního zemědělství k udržitelnějšímu modelu produkce potravin. Tyto technologie poskytují zemědělcům důležité nástroje pro zvýšení efektivity, minimalizaci environmentálního dopadu a zajištění dlouhodobé udržitelnosti zemědělských systémů. (MCCOUCH, S.2004).

7 Aplikace moderních technologií v praxi

Aplikace moderních technologií v oblasti ochrany rostlin představuje skutečnou revoluci v zemědělském sektoru, kdy se tradiční postupy mění a adaptují k novým výzvám a potřebám. Tyto inovativní technologie zahrnují širokou škálu nástrojů, jako jsou umělá inteligence, satelitní zobrazování, drony, robotika a genetická modifikace, které umožňují zemědělcům lépe monitorovat, řídit a optimalizovat své zemědělské operace. (Agropress, 2018)

7.1 Robotické systémy pro aplikaci pesticidů:

Projekt "FarmWise" vyvíjí autonomní roboty, které mohou identifikovat plevely a aplikovat herbicidy přímo na tyto plevely, což snižuje potřebu širokého postřiku herbicidů a minimalizuje jejich dopad na životní prostředí.

Robotické systémy v zemědělství přinášejí mnoho výhod, které zahrnují přesnou aplikaci pesticidů s vysokou cíleností na postižené oblasti plodin. Tato přesnost minimalizuje ztráty a zabraňuje nadměrnému používání pesticidů, což má pozitivní dopad na životní prostředí a snižuje náklady pro zemědělce. Další výhodou je redukce rizika pro operátory, protože použití robotických systémů eliminuje potřebu manuální aplikace pesticidů a tím snižuje riziko expozice chemikáliím pro zemědělce a pracovníky.

Obrázek 4 Robot de sarclage de FarmWise

Zdroj: <https://trends.agriexpo.online/fr/project-65363.html>

Díky přesné aplikaci na postižené oblasti minimalizují robotické systémy spotřebu pesticidů a tím snižují negativní dopad na životní prostředí. Tato technologie také exceluje v aplikaci pesticidů v obtížně dostupných nebo terénně náročných oblastech, kde by manuální aplikace byla obtížná nebo dokonce nebezpečná.

Pokročilé robotické systémy jsou vybaveny senzory, které detekují škůdce nebo choroby a automaticky reagují aplikací pesticidů. Tato schopnost poskytuje možnost okamžité reakce na

změny a problémy v polních podmínkách, což vede k rychlejšímu a efektivnějšímu řešení potenciálních hrozeb. Celkově lze tedy konstatovat, že robotické systémy přinášejí významné výhody pro zemědělce, životní prostředí a efektivitu zemědělské produkce.

Robotické systémy v zemědělství přinášejí sice mnoho výhod, ale současně se s nimi pojí i několik nevýhod. Jednou z těchto nevýhod jsou vysoké pořizovací náklady. Investice do robotických systémů může být pro některé zemědělce finančně náročná, zejména pro menší farmy nebo podnikatele s omezeným rozpočtem. Navíc některé robotické systémy mohou být navrženy pro specifické typy plodin nebo terénů, což omezuje jejich univerzální použitelnost a zvyšuje náklady na přizpůsobení.

Další nevýhodou je potřeba pravidelné údržby a servisu robotických systémů. Ačkoli tyto systémy mohou být vysoce automatizované, stále vyžadují pravidelnou údržbu a servis, aby fungovaly správně. Navíc v případě poruchy mohou vyžadovat nákladné opravy, což může být pro farmáře časově i finančně náročné.

Omezená schopnost přizpůsobení se měnícím podmínkám je další nevýhodou robotických systémů. Některé systémy mohou mít omezenou schopnost přizpůsobit se změnám v prostředí nebo vývoji škůdců a chorob, což může ovlivnit jejich účinnost a efektivitu.

Poslední, ale velmi důležitou nevýhodou, je potenciální riziko pro životní prostředí. I když robotické systémy snižují spotřebu pesticidů a mohou být šetrnější k životnímu prostředí než tradiční metody aplikace, stále mohou mít potenciální negativní dopad, zejména pokud není jejich aplikace řízena s dostatečnou péčí a ohledem na ochranu přírody.

Je tedy důležité, aby zemědělci při používání robotických systémů brali v úvahu jak výhody, tak nevýhody a důkladně zvažili jejich efektivitu a udržitelnost ve svém zemědělském provozu. (FARMWISE 2016)

7.2 Biologické přípravky na bázi mikroorganismů:

Inovativní přístup společnosti "Indigo Agriculture" k ochraně a podpoře růstu rostlin představuje novou éru v zemědělském průmyslu. Jejich vývoj biologických přípravků na bázi mikroorganismů otevírá nové možnosti pro udržitelnější a ekologicky šetrnější zemědělství. Tyto přípravky využívají symbiotické vztahy mezi rostlinami a mikroorganismy k posílení imunity rostlin a zlepšení jejich růstu.

Mikroorganismy obsažené v těchto přípravcích interagují s kořeny rostlin a pomáhají jim lépe absorbovat živiny z půdy. Tím se zvyšuje odolnost rostlin vůči stresovým podmínkám, jako jsou sucha nebo nedostatek živin, což přispívá k vyššímu výnosu a kvalitě plodin.

Dále tyto mikroorganismy produkují látky, které mohou ovlivnit životní cyklus škůdců a chorob na rostlinách. Tím pomáhají snižovat riziko infekce a potlačují škodlivé organismy přirozeným způsobem. Tento přístup umožňuje farmářům snížit použití chemických pesticidů a herbicidů, což má pozitivní dopad na životní prostředí a lidské zdraví.

Společnost "Indigo Agriculture" se zaměřuje na výzkum a vývoj těchto biologických přípravků s cílem poskytnout zemědělcům nástroje pro udržitelnější a efektivnější zemědělství. Jejich inovativní přístup k ochraně rostlin představuje důležitý krok směrem k budoucnosti, kde je zemědělství spojeno s přírodou a ekosystémem.

Biologické přípravky na bázi mikroorganismů přinášejí řadu výhod, které je činí atraktivní alternativou k tradičním chemickým pesticidům. Jednou z klíčových výhod je jejich ekologická šetrnost. Tyto přípravky využívají přírodní procesy a mikroorganismy k potlačení škůdců a chorob, což snižuje negativní dopad na životní prostředí a zároveň chrání biodiverzitu v agroekosystémech. Důležitou výhodou biologických přípravků je také nízké riziko rezistence. Mikroorganismy se mohou rychle množit a adaptovat, což snižuje pravděpodobnost vzniku rezistence u škůdců a chorob, a tím zajišťuje dlouhodobou účinnost těchto přípravků. Tato schopnost adaptace je klíčová pro udržení účinnosti ochrany plodin v dlouhodobém horizontu.

Široké spektrum použití je další výhodou biologických přípravků. Oproti tradičním chemickým pesticidům mají tyto přípravky často širší spektrum použití a mohou být účinné proti různým druhům škůdců a chorob. To zvyšuje jejich využitelnost a flexibilitu pro zemědělce.

Biologické přípravky také snižují riziko reziduí v potravinách, protože mají nižší obsah chemických látek. To přispívá k vytváření zdravějších potravin a poskytuje ochranu spotřebitelům. Díky své přirozené povaze také podporují biodiverzitu v agroekosystémech tím, že vytvářejí prostředí příznivé pro přirozené nepřátele škůdců a posilují odolnost rostlin. Tímto způsobem se biologické přípravky stávají klíčovým prvkem ekologicky udržitelného a efektivního zemědělství.

Biologické přípravky na bázi mikroorganismů, i když přinášejí řadu výhod, nesou také určité nevýhody, které je třeba zvážit při jejich použití v zemědělství. Jednou z těchto nevýhod je delší doba účinnosti. Na rozdíl od tradičních chemických pesticidů mohou biologické přípravky vyžadovat delší dobu, než dosáhnou požadované úrovně účinnosti, zejména pokud jde o kontrolu škůdců a chorob. Tato skutečnost může vyžadovat trpělivost ze strany zemědělců, kteří očekávají rychlé výsledky.

Další nevýhodou je závislost účinnosti biologických přípravků na podmínkách prostředí. Účinnost těchto přípravků může být ovlivněna změnami teploty, vlhkosti a pH půdy, což může vést k nižší účinnosti v určitých podmínkách. To může znamenat, že zemědělci budou muset pečlivě sledovat podmínky prostředí a přizpůsobovat své strategie ochrany plodin podle aktuální situace.

Omezená dostupnost je další nevýhodou, která může omezovat využití biologických přípravků v některých regionech. Vyšší cena těchto přípravků nebo jejich nedostatečná dostupnost může být pro zemědělce limitujícím faktorem při jejich rozhodování o použití.

Nakonec, omezená selektivita některých biologických přípravků může představovat problém. Zatímco tyto přípravky jsou zaměřeny na konkrétní škůdce a choroby, někdy mohou ovlivnit i přirozené nepřátele škůdců, což může narušit ekosystém a mít nepředvídatelné důsledky pro celkovou rovnováhu v agroekosystémech. Je tedy důležité pečlivě zvážit všechny tyto faktory při rozhodování o použití biologických přípravků na ochranu rostlin. (INDIGO AGRICULTURE)

7.3 Použití dronů pro monitorování škůdců a chorob:

Použití dronů ve zemědělství přináší inovativní přístup k monitorování škůdců a chorob a projekt "BeeDar" je jedním z příkladů využití této technologie. Tento projekt využívá drony vybavené termálními kamerami k monitorování včelstev a detekci chorob, jako je například roztočová infestace. Díky termálním kamerám jsou drony schopny zachytit teplotní anomálie, které mohou naznačovat přítomnost chorob či škůdců včelstva. Tato technologie umožňuje zemědělcům rychle identifikovat problémy a přijmout opatření k ochraně včelstev.

Drony poskytují výhodu v tom, že mohou provádět pravidelné průlety nad poli a včelstvy, což umožňuje kontinuální monitorování a detekci potenciálních problémů. Díky nim mohou zemědělci získat důležité informace o zdraví svých včelstev a přijmout preventivní opatření včas, což může zabránit vážným ztrátám.

Projekt "BeeDar" ukazuje možnosti, které drony přináší do zemědělství a ochrany rostlin. Jejich schopnost rychle a efektivně monitorovat škůdce a choroby umožňuje zemědělcům lépe chránit své plodiny a zvyšovat úrody. Tato technologie představuje pokrok v oblasti prevence a řešení problémů spojených se škůdci a chorobami v zemědělství.

Využití dronů ve zemědělství přináší řadu výhod pro monitorování polních plodin a ochranu rostlin. Jednou z klíčových výhod je rychlost a efektivita, kterou drony nabízejí. Drony umožňují rychlé monitorování velkých oblastí pole v krátkém časovém úseku, což umožňuje zemědělcům okamžitě identifikovat škůdce a choroby a přijmout rychlá opatření k jejich řešení. Díky své schopnosti zachytit detailní obrazová data poskytují drony zemědělcům přesné informace o stavu plodin a případných problémech, což umožňuje cílenou intervenci na postižené oblasti.

Další výhodou je snížení nákladů spojených s monitorováním plodin. V porovnání s tradičními metodami monitorování, které mohou zahrnovat manuální prohlídky pole nebo letadla, je použití dronů často ekonomicky výhodnější. Snížení nákladů znamená, že i menší farmy si mohou dovolit využívat tuto technologii.

Flexibilita dronů je další klíčovou výhodou. Drony jsou schopny pracovat v různých typech terénu a podmínkách, což umožňuje monitorovat polní plodiny v různých oblastech a za různých podmínek. Tato flexibilita dává zemědělcům širší možnosti využití dronů při ochraně a monitorování jejich plodin, ať už jde o velké komerční farmy nebo menší rodinné hospodářství.

Použití dronů pro monitorování polních plodin a ochranu rostlin sice nabízí mnoho výhod, ale existují i některé nevýhody, které je důležité vzít v úvahu. Jednou z nevýhod je omezená kapacita dronů. I když dokážou pokrýt velké plochy, jejich kapacita je omezená, což může znamenat, že monitorování celého pole může trvat déle, zejména u velkých farem.

Další nevýhodou je náročnost na odbornost a správu dat. Pro efektivní využití dronů je třeba odborného školení a zkušeností. Správa a interpretace obrazových dat z dronů také vyžaduje určitou úroveň odbornosti, což může být pro některé zemědělce obtížné.

Omezení ve špatném počasí je další významnou nevýhodou. Silný vítr, déšť nebo mlha mohou omezit možnosti použití dronů, což může zpomalit nebo dokonce znemožnit monitorování plodin v těchto podmínkách.

Investiční náklady jsou také důležitým faktorem. Pořízení dronů a souvisejícího vybavení může být nákladné. Pro některé menší farmy mohou být investiční náklady na pořízení dronů překážkou při jejich zavádění do provozu. (BROODMINDER)

7.4 Geneticky modifikované plodiny odolné vůči škůdcům:

Geneticky modifikované plodiny odolné vůči škůdcům představují jednu z inovativních strategií v zemědělství, která má za cíl snížit ztráty způsobené škůdci a minimalizovat používání chemických insekticidů. Projekt "Insect-Protected Maize" (IPM) se zaměřuje zejména na vývoj geneticky modifikovaných odrůd kukuřice, které jsou odolné vůči škůdcům, jako jsou kuklička obilná a můra obilná. Tyto odrůdy byly geneticky upraveny tak, aby obsahovaly geny, které produkují toxin, který je pro škůdce toxický, ale pro člověka neškodný.

Vývoj takovýchto odolných odrůd kukuřice má několik výhod. První z nich je snížení potřeby používání chemických insekticidů. Díky tomu, že samotná rostlina produkuje toxin, není třeba aplikovat insekticidy na povrch rostliny, což snižuje negativní dopad na životní prostředí a zdraví lidí. Další výhodou je zvýšená odolnost plodin vůči škůdcům, což znamená méně ztrát a vyšší výnosy pro zemědělce.

Nicméně, i přes tyto výhody, existují některé obavy ohledně geneticky modifikovaných plodin. Někteří kritici upozorňují na možná rizika pro životní prostředí a biodiverzitu, a také na otázky týkající se bezpečnosti a dlouhodobých dopadů konzumace geneticky modifikovaných potravin. Navíc, technologie GMO je v některých zemích stále předmětem diskusí a regulací, což může ovlivnit přijetí těchto odolných odrůd plodin na trzích.

Celkově lze říci, že geneticky modifikované plodiny odolné vůči škůdcům představují jednu z možných cest k udržitelnějšímu a efektivnějšímu zemědělství, avšak je důležité provádět příslušné studie a monitorování, aby se zajistila bezpečnost a udržitelnost této technologie.

Geneticky modifikované plodiny obsahující geny z bakterie *Bacillus thuringiensis* (Bt plodiny) představují inovativní přístup k ochraně rostlin před škůdci a zvýšení úrody. Jednou z hlavních výhod těchto plodin je snížení potřeby používání chemických pesticidů. Geny z bakterie Bt kódují proteiny, které jsou toxické pro určité škůdce, jako jsou housenky motýlů nebo brouci. Díky tomu mohou Bt plodiny chránit rostliny před poškozením bez nutnosti častého používání chemických prostředků, což znamená snížení negativního dopadu na životní prostředí a zdraví lidí a zvířat.

Další výhodou Bt plodin je zvýšená úroda a zlepšená kvalita plodin. Díky ochraně proti škůdcům mohou být úrody geneticky modifikovaných plodin vyšší a plody kvalitnější, protože nejsou poškozeny škůdci. To má přímý pozitivní dopad na hospodaření zemědělců a zvyšuje dostupnost potravin pro spotřebitele.

Dále snižují Bt plodiny ztráty v zemědělství. Díky své odolnosti vůči škůdcům jsou méně náchylné k poškození a znehodnocení plodin, což snižuje ztráty a zvyšuje efektivitu zemědělství. Tímto způsobem přispívají k udržitelnějšímu a efektivnějšímu zemědělství, které dokáže lépe uspokojit potřeby současného světového obyvatelstva.

Mezi hlavní nevýhody geneticky modifikovaných plodin odolných vůči škůdcům, známých jako Bt plodiny, patří riziko vzniku rezistence u škůdců. Pokud jsou Bt plodiny používány dlouhodobě a ve velkém měřítku, může dojít k adaptaci škůdců na toxiny produkované těmito plodinami, což by mohlo snížit účinnost této technologie ochrany rostlin.

Další nevýhodou je omezení biodiverzity. Monokultury Bt plodin, kde se pěstuje pouze jediný druh rostliny, mohou mít negativní dopady na biodiverzitu. To může ovlivnit přirozené populace škůdců a přírodních nepřátel škůdců, což může destabilizovat ekosystémy a snížit jejich odolnost vůči škůdcům.

Existují také etické obavy a regulace týkající se genetické modifikace plodin. Někteří lidé mají obavy ohledně dlouhodobých dopadů Bt plodin na životní prostředí a lidské zdraví. Tyto obavy mohou vést k přísnější regulaci a odmítání Bt plodin ve výrobě a distribuci, což může ovlivnit dostupnost této technologie.

Nakonec jsou tu náklady a dostupnost. Vývoj a schvalování Bt plodin mohou být finančně nákladné, což může zvýšit jejich cenu a omezit jejich dostupnost pro menší farmy nebo zemědělce

v rozvojových zemích. To může vést k nerovnováze ve prospěchu větších farmářů nebo podporovat nerovnosti v zemědělství.

7.5 Aplikace umělé inteligence pro predikci chorob:

Aplikace umělé inteligence (AI) v zemědělství přináší revoluční změny v diagnostice chorob a škůdců. Jedním z příkladů je výzkumný projekt "Plantix", který využívá pokročilou obrazovou analýzu a AI k rychlé a přesné diagnostice problémů rostlin na základě fotografií.

Tato mobilní aplikace umožňuje zemědělcům pořídit fotografii postižené rostliny a analyzovat ji pomocí algoritmů umělé inteligence. Díky sofistikovaným algoritmům je aplikace schopna identifikovat různé druhy chorob, škůdců a nedostatků živin na základě vizuálních znaků a symptomů.

Jednou z hlavních výhod této technologie je rychlost a přesnost diagnostiky. Zemědělci mohou rychle získat informace o stavu svých plodin a přijmout opatření ke snížení škodlivých dopadů chorob a škůdců. To umožňuje minimalizovat ztráty a zvýšit výnosnost plodin.

Další výhodou je dostupnost této technologie. Díky mobilní aplikaci je možné využívat diagnostiku rostlin přímo na poli pomocí běžného chytrého telefonu. To znamená, že i malí zemědělci nebo ti, kteří nemají přístup k drahým technickým zařízením, mohou využívat výhod AI v zemědělství.

Využití umělé inteligence (AI) a strojového učení v diagnostice chorob rostlin přináší řadu výhod pro zemědělce a udržitelnost zemědělského průmyslu. Jednou z klíčových výhod je přesnější diagnostika. Díky schopnosti AI analyzovat obrovské množství dat a identifikovat specifické vzory spojené s různými chorobami jsou diagnostické systémy přesnější a spolehlivější. To umožňuje zemědělcům lépe porozumět problémům, kterým jejich plodiny čelí.

Další výhodou je rychlá detekce a intervence. Díky systémům AI mohou být choroby rostlin identifikovány a diagnostikovány rychleji než pomocí tradičních metod. To znamená, že zemědělci mohou rychle reagovat a přijmout nezbytná opatření k ochraně svých plodin před škodlivými chorobami.

Snížení ztrát a nákladů je další významnou výhodou využití AI v diagnostice chorob rostlin. Díky přesnější diagnostice a rychlejší detekci mohou být ztráty způsobené chorobami minimalizovány. Tím pádem se snižují i náklady spojené s nadměrným používáním chemických pesticidů, což přispívá k ekonomické udržitelnosti zemědělských operací.

Nakonec, využití umělé inteligence při diagnostice chorob rostlin může přispět k zvyšování udržitelnosti zemědělství. Efektivnější diagnostika a management chorob umožňují minimalizovat negativní dopady chemických pesticidů na životní prostředí. To přispívá k udržitelnějšímu zemědělství a ochraně biodiverzity.

choroby rostlin, zejména pokud jde o nové nebo neobvyklé choroby.

Přestože aplikace umělé inteligence (AI) přináší mnoho výhod v diagnostice chorob rostlin, existují i určité nevýhody, které je třeba zvážit. Jednou z těchto nevýhod je závislost na kvalitě dat. Efektivita systémů AI je zcela závislá na kvalitě a dostupnosti dat. Pokud není k dispozici dostatečné množství relevantních dat nebo jsou data zkreslená, může to vést k nepřesným předpovědím a diagnostikám, což snižuje spolehlivost této technologie.

Další nevýhodou je nákladnost implementace. Implementace systémů AI pro predikci chorob může být finančně náročná, zejména v počátečních fázích vývoje a nasazení technologie. Zavedení potřebné infrastruktury a školení personálu může vyžadovat značné investice, což může být pro některé zemědělské podniky omezujícím faktorem.

Další nevýhodou je omezení technologie. I když AI má velký potenciál, stále existují omezení v její schopnosti přesně diagnostikovat a predikovat choroby rostlin, zejména pokud jde o nové nebo neobvyklé choroby. To může způsobit nedostatečnou spolehlivost a přesnost diagnostiky v některých situacích.

Nakonec, existují také bezpečnostní obavy spojené s využíváním AI v zemědělství. Nesprávné zpracování nebo zneužití dat může mít vážné důsledky nejen pro zemědělské podniky, ale i pro celé odvětví. Proto je nezbytné, aby byla ochrana dat a soukromí pečlivě zajištěna při využívání této technologie.

Nicméně, je důležité si uvědomit, že aplikace umělé inteligence jsou závislé na kvalitě dat a tréninku algoritmů. Správná identifikace chorob a škůdců vyžaduje kvalitní a reprezentativní fotografie, a také správné tréninkové data pro algoritmy. Zároveň je důležité zajistit aktualizaci algoritmů podle nových poznatků a vývoje v oblasti ochrany rostlin. (PLANTIX)

7.6 Precizní aplikace pesticidů pomocí GPS:

Využití GPS a senzorů pro precizní aplikaci pesticidů přináší v zemědělství řadu výhod a inovativních možností. Firma "John Deere" se zaměřuje na vývoj technologických systémů, které umožňují zemědělcům aplikovat chemikálie s maximální přesností a efektivitou.

Jednou z hlavních výhod této technologie je možnost aplikovat pesticidy pouze na postižené oblasti pole. Díky GPS a senzorům jsou tyto systémy schopny identifikovat konkrétní místa, kde je potřeba aplikovat chemikálie, a aplikovat je pouze tam, kde je to nezbytné. Tím se snižuje spotřeba chemikálií a minimalizuje se jejich negativní dopad na životní prostředí.

Další výhodou je zvýšení efektivity aplikace pesticidů. Díky přesné navigaci pomocí GPS jsou zemědělci schopni lépe řídit svá zařízení a dosáhnout vyšší přesnosti při aplikaci chemikálií. To vede k účinnější ochraně rostlin před škůdci a chorobami a zároveň snižuje náklady spojené s nadměrným používáním pesticidů.

Precizní aplikace pesticidů pomocí GPS přináší také ekonomické výhody. Snižuje se spotřeba chemikálií, což vede ke snížení nákladů na nákup pesticidů a souvisejících vstupů. To umožňuje zemědělcům efektivněji hospodařit a maximalizovat své zisky.

Využití GPS a senzorů pro precizní aplikaci pesticidů přináší do zemědělství celou řadu výhod, které zlepšují účinnost, ekologickou udržitelnost a hospodárnost procesu ochrany rostlin. Jednou z klíčových výhod je schopnost systémů přesně identifikovat postižené či ohrožené části pole a aplikovat pesticidy pouze tam, kde je to nezbytné. Tím se minimalizuje spotřeba pesticidů a snižuje se jejich negativní dopad na životní prostředí.

Další výhodou je optimalizace využití zdrojů, neboť precizní aplikace pesticidů umožňuje efektivnější hospodaření s pesticidy a dalšími zemědělskými vstupy. Zemědělci tak mohou lépe řídit své zdroje a minimalizovat náklady spojené s ochranou rostlin.

Důležitou výhodou je také snížení znečištění prostředí, jelikož cílená aplikace pesticidů snižuje riziko znečištění půdy, vody a vzduchu chemikáliemi. To přispívá k ochraně životního prostředí a zvyšuje bezpečnost potravin.

Díky precizní aplikaci pesticidů se zvyšuje i účinnost ochrany rostlin, protože zemědělci mohou rychle a efektivně reagovat na škůdce a choroby, čímž minimalizují ztráty a zvyšují výnosy.

Systémy založené na GPS a senzorech rovněž snižují lidskou chybu při aplikaci pesticidů, což vede k lepším výsledkům a snižuje riziko selhání či neúspěchu. Tím se zvyšuje spolehlivost a efektivita ochrany rostlin, což je pro zemědělce klíčové zejména v době, kdy je ochrana plodin nezbytná pro zajištění úrody a udržení zdraví a kvality plodin.

Přesné systémy pro aplikaci pesticidů na základě GPS a senzorů přinášejí sice mnoho výhod, avšak současně s sebou nesou i určité nevýhody, které je důležité vzít v úvahu. Jednou z těchto nevýhod jsou vysoké pořizovací náklady. Pořízení a instalace těchto technologií může být finančně náročné, což může představovat překážku zejména pro menší farmy s omezeným rozpočtem.

Další nevýhodou je potřeba odborného školení personálu. Pro správné nastavení a provozování těchto systémů je nezbytné, aby zemědělci absolvovali odpovídající školení. To může představovat další náklady a časovou investici pro zemědělce.

Zároveň je důležité brát v úvahu závislost těchto systémů na technologii, jako je GPS a senzory. Poruchy v technickém vybavení mohou mít negativní dopad na účinnost a spolehlivost těchto systémů, což může vést k nedostatečné ochraně plodin.

Komplexita nastavení a správy precizních systémů pro aplikaci pesticidů může být pro některé zemědělce příliš vysoká. Složitost těchto technologií může způsobovat odpor vůči jejich používání a přechodu na nové technologie, což může omezovat jejich širší adopci a využití.

Tyto nevýhody by měly být pečlivě zváženy při rozhodování o implementaci precizních systémů pro aplikaci pesticidů na základě GPS a senzorů, aby byla zajištěna maximální efektivita a užitek těchto technologií při současném minimalizování rizik a nevýhod. (JOHN DEERE)

8 Identifikace hlavních výzev a omezení v oblasti technik pro ochranu rostlin

Identifikace hlavních výzev a omezení v oblasti technik pro ochranu rostlin je klíčovým krokem při vývoji a implementaci nových přístupů v zemědělství. Každá nová technologie, která má přinést inovativní řešení pro ochranu rostlin, se musí vyrovnat s řadou výzev a omezení, která mohou ovlivnit její účinnost, spolehlivost a přijetí ze strany zemědělců.

8.1 Rezistence škůdců a chorob

Rezistence škůdců a chorob představuje jednu z nejzásadnějších výzev v oblasti ochrany rostlin. Tento fenomén je způsoben schopností škůdců a chorob vyvinout odolnost vůči používaným pesticidům a dalším kontrolním metodám, což vede ke snížení účinnosti těchto technik. Tato výzva je důsledkem přirozeného vývoje populací škůdců a chorob, které se adaptují na tlak selekce vyvíjený lidskou činností.

Omezení spočívá v nutnosti neustálé inovace a vývoje nových přístupů k ochraně rostlin, aby se předešlo vzniku rezistence. To vyžaduje systematický výzkum a vývoj nových pesticidů, které by byly účinné i proti rezistentním škůdcům a chorobám. Dále je nezbytné zdokonalovat integrované metody řízení škůdců a chorob, které kombinují různé přístupy, jako je biologická kontrola, použití rezistentních odrůd rostlin, a změna agrotechnických postupů.

Prevence vzniku rezistence je klíčová pro udržení dlouhodobé účinnosti pesticidů a dalších kontrolních metod v ochraně rostlin. To vyžaduje aktivní monitorování a sledování vývoje rezistence, aby bylo možné rychle reagovat a přizpůsobit strategie ochrany rostlin novým podmínkám a výzvám. Důležitým aspektem je také edukace zemědělců o správném používání pesticidů a o významu diverzifikace kontrolních metod pro minimalizaci tlaku na škůdce a choroby k vyvíjení rezistence.

8.2 Environmentální dopady

Environmentální dopady používání chemických pesticidů představují závažnou výzvu v oblasti ochrany rostlin. Tyto chemikálie mohou způsobit kontaminaci půdy, vody a vzduchu, což má negativní dopad na biodiverzitu, ekosystémy a lidské zdraví. Kontaminace vody může ohrozit vodní organismy a znečištění půdy může ovlivnit její úrodnost a životní prostředí mikroorganismů.

Omezení tohoto problému spočívá v hledání ekologicky šetrnějších alternativ k chemickým pesticidům a snižování jejich použití ve prospěch biologických a integrovaných přístupů k ochraně rostlin. Biologické pesticidy, které využívají přírodní procesy a látky, jako jsou bakterie, viry nebo přírodní extrakty, mohou být méně toxické pro ne-cílové organismy a mít menší negativní dopad na životní prostředí.

Důležitým opatřením je také implementace integrovaného řízení škůdců a chorob, které kombinuje různé metody, jako je biologická kontrola, použití rezistentních odrůd rostlin, mechanické metody a agrotechnické postupy. Tím lze minimalizovat potřebu chemických pesticidů a snížit jejich negativní dopady na životní prostředí. Edukace zemědělců o ekologických aspektech ochrany rostlin a podpora udržitelných zemědělských praktik jsou klíčové pro řešení této výzvy. (EPA)

8.3 Regulační a legislativní omezení

Regulační a legislativní omezení představují významnou překážku pro inovace v oblasti technik pro ochranu rostlin. Rozdílné požadavky a předpisy v různých zemích mohou zpomalit nebo dokonce zablokovat uvedení nových technologií na trh. Tato situace je zvláště problematická v případech geneticky modifikovaných plodin a nových chemických látek, které často podléhají přísné regulaci a procesu schvalování.

Omezením tohoto problému je potřeba úzké spolupráce s regulačními orgány a vládami, aby bylo dosaženo vyváženého přístupu k regulaci a podpoře inovací v zemědělství. Je důležité, aby politiky a předpisy byly založeny na vědeckých důkazech a transparentním rozhodování. To může zahrnovat revizi a aktualizaci existujících regulací tak, aby lépe reflektovaly nejnovější poznatky a technologické možnosti v oblasti ochrany rostlin.

Dalším krokem je aktivní zapojení zemědělského sektoru, výzkumných institucí a průmyslu do tvorby politik a předpisů, aby byly zohledněny jejich potřeby a zkušenosti. Komunikace mezi všemi zúčastněnými stranami je klíčová pro nalezení řešení, která budou podporovat inovace a zároveň zajišťovat bezpečnost a udržitelnost v zemědělství. (EPA)

8.4 Náklady a dostupnost

Náklady a dostupnost moderních technologií pro ochranu rostlin jsou klíčovými faktory ovlivňujícími jejich široké přijetí ve zemědělství. Pro mnoho menších farem a zemědělců v rozvojových zemích mohou být tyto technologie finančně nedostupné, což omezuje jejich schopnost využívat moderní přístupy k ochraně plodin.

Jedním z omezení je potřeba snížit náklady na tyto technologie a zvýšit jejich dostupnost. To lze dosáhnout různými způsoby, včetně podpory výzkumu a vývoje zaměřeného na vytváření cenově dostupnějších technologických řešení. Další možností je poskytování finančních podpor a dotací zemědělcům, aby mohli investovat do moderních technologií a zlepšit tak svou produkci a udržitelnost.

Důležité je také vyvinout programy a iniciativy zaměřené na školení zemědělců v oblasti používání moderních technologií pro ochranu rostlin a jejich správného využití. Tím by se zvýšila jejich efektivita a snížila pravděpodobnost chyb při používání technologií.

V neposlední řadě je klíčové, aby vlády a mezinárodní organizace spolupracovaly na vytváření politik a programů, které podporují dostupnost a využívání moderních technologií pro ochranu rostlin všemi zemědělci, bez ohledu na jejich velikost či geografické umístění. Takový přístup by mohl vést k udržitelnějšímu a produktivnějšímu zemědělství po celém světě.

8.5 Změna klimatu

Změna klimatu představuje značnou výzvu pro ochranu rostlin v moderním zemědělství, protože může významně ovlivnit šíření škůdců a chorob a způsobovat nepředvídatelné změny v sezónním chování rostlin a škůdců. Tento jev může zahrnovat například změny teploty, srážkového režimu, vlhkosti vzduchu a extrémních povětrnostních jevů, které mohou posílit výskyt určitých škůdců a chorob nebo ovlivnit růst a vývoj rostlin.

Pro řešení této výzvy je nezbytné vyvinout a implementovat adaptivní strategie pro ochranu rostlin, které budou schopny reagovat na změny v klimatických podmínkách. To může zahrnovat výzkum a vývoj nových druhů odolných plodin, které jsou schopny lépe odolávat extrémním podmínkám, stejně jako přizpůsobitelné techniky ochrany rostlin, které jsou schopny rychle reagovat na změny v prostředí.

Dalším klíčovým opatřením může být zlepšení monitorování a predikce klimatických změn a jejich dopadů na rostlinné škůdce a choroby. To umožní zemědělcům lépe porozumět vývoji situace a přijmout preventivní opatření včas, aby minimalizovali škody na svých plodinách.

Důležité je také provádět informační kampaně a poskytovat školení zemědělcům o dopadech změny klimatu na zemědělskou produkci a vhodných strategiích ochrany rostlin. Tímto způsobem lze zvýšit povědomí o této výzvě a pomoci zemědělcům lépe se adaptovat na měnící se klimatické podmínky.

8.6 Vzdělávání a informovanost

Nedostatečná informovanost a vzdělání zemědělců o moderních technologiích pro ochranu rostlin představuje významnou překážku pro úspěšné přijetí a efektivní využití těchto technologií. Zemědělci často nemají dostatečné povědomí o nových metodách a nástrojích dostupných pro ochranu svých plodin, což může brzdit pokrok v oblasti udržitelného zemědělství a snižování negativních dopadů na životní prostředí.

Proto je nezbytné poskytovat zemědělcům pravidelné školení a vzdělávání o nových technologiích a metodách ochrany rostlin. Tato školení by měla zahrnovat informace o principu fungování moderních technologií, jejich výhody, aplikace a správné postupy pro jejich použití. Důležité je také zdůraznit důležitost udržitelného a ekologicky šetrného zemědělství a informovat zemědělce o tom, jak nové technologie mohou přispět k ochraně životního prostředí a lidského zdraví.

Kromě toho je důležité poskytovat zemědělcům přístup k relevantním informacím a zdrojům, které jim umožní lépe porozumět moderním technologiím pro ochranu rostlin. To může zahrnovat vytváření informačních materiálů, organizaci školení a workshopů, a vytváření online platforem a komunitních fór pro výměnu zkušeností a osvědčených postupů.

V neposlední řadě je důležité zajistit, aby byla školení a vzdělávání dostupná všem zemědělcům, včetně těch ve venkovských a odlehlých oblastech, a aby byla prezentována srozumitelným a přístupným způsobem, aby byla maximálně účinná.

9 Diskuse o možných směrech budoucího vývoje a potenciálních inovací

9.1 Vývoj biologických přípravků

Vývoj biologických přípravků je klíčovým směrem v oblasti ochrany rostlin, přičemž budoucí inovace by měly směřovat k několika důležitým cílům.

Za prvé, je nezbytné zlepšit účinnost biologických přípravků a rozšířit jejich spektrum účinku. To znamená vyvíjet produkty, které budou účinné nejen proti běžným škůdcům a chorobám, ale také proti novým, méně známým druhům, které mohou vznikat v důsledku změn v prostředí nebo evoluce škůdců. Tato zlepšená účinnost bude klíčová pro ochranu rostlin a udržení vysokých výnosů bez závislosti na chemických pesticidů.

Druhým důležitým cílem je zvýšení stability a odolnosti biologických přípravků. Inovace by měly směřovat k vývoji produktů, které jsou schopny lépe odolávat změnám v prostředí, jako jsou teplotní extrémy, změny vlhkosti nebo kvality půdy. Důležité je také zkoumat možnosti dlouhodobějšího skladování biologických přípravků, což by umožnilo jejich širší využití a snížilo by riziko ztráty účinnosti v průběhu času.

Tyto inovace by mohly značně posílit efektivitu a udržitelnost biologických přípravků, což by přispělo k ochraně rostlin, zvýšení výnosů a snížení závislosti na chemických pesticidů, čímž by se podpořila ekologická a ekonomická udržitelnost zemědělských systémů.

9.2 Implementace precizních zemědělských technologií

Implementace precizních zemědělských technologií má klíčový význam pro efektivní ochranu rostlin a optimalizaci využití zemědělských zdrojů v budoucnosti. Budoucí inovace by měly směřovat k několika klíčovým oblastem:

Prvním směrem je pokrok v automatizaci a robotizaci zemědělských procesů. Vývoj více autonomních a inteligentních zemědělských robotů by mohl umožnit precizní aplikaci pesticidů a monitorování stavu plodin s větší přesností a efektivitou. Tyto roboty by byly schopny identifikovat postižené oblasti pole a aplikovat příslušné látky pouze tam, kde je to nezbytné, což by minimalizovalo spotřebu pesticidů a snižovalo náklady.

Druhým klíčovým směrem je využití datové analýzy a umělé inteligence (AI) v zemědělství. Rozvoj technologií pro sběr, analýzu a interpretaci dat, které zahrnují informace o stavu plodin, škůdcích a chorobách, může vést k vytvoření efektivnějších strategií ochrany rostlin. AI může identifikovat vzory a tendence spojené s výskytem škůdců a chorob a poskytovat zemědělcům cenné informace pro rozhodování a akce.

Tyto inovace mohou zvýšit produktivitu a udržitelnost zemědělství, snížit zátěž chemickými pesticidy a přispět k ochraně životního prostředí. Implementace precizních zemědělských technologií může vést k efektivnějšímu a ekologičtějšímu zemědělství, které je schopno lépe reagovat na výzvy současného světa.

9.3 Optimalizace aplikace pesticidů

Optimalizace aplikace pesticidů je klíčovým faktorem pro snižování negativních dopadů na životní prostředí a zvyšování účinnosti ochrany rostlin. Budoucí inovace by měly směřovat k několika hlavním oblastem:

První oblastí je rozvoj senzorů a GPS technologií pro cílenou a efektivní aplikaci pesticidů v reálném čase. Budoucnost přináší možnosti vylepšení přesnosti a spolehlivosti senzorů a GPS technologií, což umožní zemědělcům přesněji identifikovat postižené oblasti pole a aplikovat pesticidy pouze tam, kde je to nezbytné. To sníží nejen spotřebu pesticidů, ale i riziko jejich negativního dopadu na životní prostředí a lidské zdraví.

Druhou klíčovou oblastí je vývoj technologií umožňujících aplikaci pesticidů v minimálních množstvích a na selektivní bázi. Inovace by měly směřovat k vytváření systémů, které dokáží rozpoznat a identifikovat specifické škůdce a choroby, a aplikovat pesticidy pouze na tyto oblasti. Tímto způsobem se minimalizuje celkové množství použitých pesticidů a zároveň se snižuje riziko negativního vlivu na životní prostředí.

Tyto inovace nejenže přispívají k ochraně životního prostředí a lidského zdraví, ale také zvyšují efektivitu a udržitelnost zemědělství. Optimalizace aplikace pesticidů je klíčovým krokem směrem k ekologičtějšímu a účinnějšímu zemědělství pro budoucí generace.

9.4 Využití genetického inženýrství

Využití genetického inženýrství představuje potenciál pro vytvoření plodin s větší odolností vůči škůdcům a chorobám, což by mohlo výrazně snížit potřebu používání pesticidů v zemědělství. Budoucí inovace v oblasti genetického inženýrství mohou vést k vyvinutí rezistentních odrůd, které jsou schopny odolávat napadení škůdci či chorobami. Tímto způsobem by se minimalizovala potřeba chemických pesticidů a snižovalo by se riziko jejich negativních dopadů na životní prostředí a lidské zdraví.

Nicméně je důležité přistupovat k využití genetického inženýrství opatrně a s ohledem na environmentální a zdravotní dopady. Je nezbytné provádět opatrný vývoj a zajišťovat řádnou regulaci, aby se minimalizovaly negativní dopady na životní prostředí a lidské zdraví. To zahrnuje pečlivé testování nových geneticky modifikovaných odrůd a sledování jejich dlouhodobých účinků na biodiverzitu, půdní kvalitu a další aspekty životního prostředí. Důraz na transparentnost a informovanost veřejnosti je také klíčový, aby se zajištěno správné porozumění a přijetí nových technologií v oblasti genetického inženýrství. (Agromanual)

9.5 Podpora udržitelných a organických metod

Podpora udržitelných a organických metod ochrany rostlin má potenciál přinést pozitivní změny v zemědělství. Investice do rozvoje organického zemědělství může vést k vytvoření nových metod ochrany rostlin, které jsou šetrnější k životnímu prostředí a lidskému zdraví. Organické přístupy často využívají přírodní látky a metody, jako jsou biologické kontroly škůdců, kompostování a používání přírodních hnojiv, což přispívá k udržitelnému hospodaření a snižuje negativní dopady na životní prostředí.

Dalším klíčovým prvkem je podpora integrovaného zemědělství, které kombinuje různé metody ochrany rostlin a přístupy. Tyto integrované strategie zahrnují biologickou kontrolu škůdců, mechanické metody, jako je odstraňování plevelu ručně nebo za pomoci mechanických zařízení, a používání chemických prostředků pouze tam, kde je to nezbytné. Tím se minimalizuje použití

chemických pesticidů a maximalizuje se efektivita ochrany rostlin. Podpora integrovaného zemědělství prostřednictvím inovací a investic může vést k optimalizaci výsledků a snížení negativních dopadů na životní prostředí.

10 Závěr

V závěru této bakalářské práce jsme podrobně prozkoumali současné trendy v technice pro ochranu rostlin a provedli analýzu klíčových inovací a výzev v této oblasti. Na základě našeho studia literatury a analýzy dostupných informací jsme identifikovali několik klíčových trendů, které formují současný vývoj technologií pro ochranu rostlin.

Prvním významným trendem, který jsme zkoumali, je stále rostoucí automatizace a robotizace v zemědělství. Tento trend přináší nové možnosti pro efektivní a precizní aplikaci pesticidů a dalších ochranných látek, což může vést k výraznému zlepšení účinnosti a snížení nákladů spojených s ochranou rostlin.

Dalším klíčovým směrem, který jsme analyzovali, je využití moderních technologií, jako jsou drony a satelitní zobrazování, k monitorování a aplikaci pesticidů s vysokou přesností a cíleností. Tato technologická řešení poskytují zemědělcům možnost rychle identifikovat a reagovat na problémy v polních kulturách, což může vést k lepšímu využití zdrojů a snížení environmentálního dopadu.

Vývoj biologických a ekologicky šetrných metod ochrany rostlin je dalším důležitým trendem, který klade důraz na minimalizaci negativních dopadů na životní prostředí a lidské zdraví. Tento směr přináší nové možnosti pro efektivní ochranu rostlin bez nadměrného využívání chemických pesticidů, což může přispět k udržitelnějšímu zemědělství.

Závěrem je důležité si uvědomit, že přestože moderní technologie nabízejí mnoho příležitostí pro efektivní ochranu rostlin, stále existují výzvy a omezení, která je třeba řešit. Budoucí výzkum by se měl zaměřit na identifikaci a překonání těchto překážek, stejně jako na další inovace a zdokonalení existujících technologií.

Doporučujeme, aby se další výzkum a praktické aplikace zaměřily na optimalizaci a kombinaci různých technologií pro ochranu rostlin, aby bylo dosaženo maximální efektivity a udržitelnosti v zemědělství. Je důležité, aby se tyto technologie staly přístupnými pro všechny zemědělce, a aby se využívaly s ohledem na potřeby a specifika jednotlivých regionů.

Tento výzkum poskytuje užitečné poznatky pro další rozvoj technik pro ochranu rostlin a přispívá k diskusi o udržitelnějších a efektivnějších přístupech k ochraně plodin v globálním kontextu.

11 Seznam použité literatury

- 1) FarmWise [online]. 2016, 2016-01-16 [cit. 2024-03-13]. Dostupné z: <https://www.group.sener/en/project/farmwise-advanced-simulation-offshore-wind/>
- 2) INDIGO AGRICULTURE [online]. 2023, 2023-03-25 [cit. 2024-03-13]. Dostupné z: <https://www.indigoag.com/pages/news/indigo-expands-2023-biological-crop-protection-line-with-new-biofungicide>
- 3) BROODMINER [online]. 2023, 2023-05-3 [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://community.hiveeyes.org/t/beedar-from-broodminder-a-hive-entrance-monitoring-system/4915>
- 4) Insect-Protected Maize [online]. 2012 [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.nature.com/scitable/knowledge/library/use-and-impact-of-bt-maize-46975413/>
- 5) EPA [online]. 2023, 2023-10-04 [cit. 2024-03-13]. Dostupné z: <https://www.epa.gov/pesticide-analytical-methods/environmental-chemistry-methods-ecm>
- 6) Automa [online]. 2015 [cit. 2024-03-13]. Dostupné z: https://automa.cz/cz/casopis-clanky/robotika-v-zemedelstvi-je-na-vzestupu-2015_02_53442_7674/
- 7) Automa [online]. 2020 [cit. 2024-03-13]. Dostupné z: https://automa.cz/cz/casopis-clanky/roboty-drony-a-umela-inteligence-v-zemedelstvi-2020_10_0_13193/
- 8) Agropress [online]. 2018, 2018-10-26 [cit. 2024-03-13]. Dostupné z: <https://www.agropress.cz/vyznam-precizniho-zemedelstvi/>
- 9) Plantix [online]. 2023 [cit. 2024-03-13]. Dostupné z: <https://plantix.net/en/company/>
- 10) Smith, G. (2010) SMITH, G. *Moderní přístupy k ochraně rostlin*. 15. Agricultural Innovations Journal, 2010.
- 11) BARBOSA, P. (1998) 9781118253847 BARBOSA, Pedro. *Insect Outbreaks Revisited*. 15. Wiley/Blackwell, 1998. ISBN 9781118253847.
- 12) VAN LENTEREN, J. C. (2003) LENTEREN, van. *Augmentation Biological Control of Pests*. 15. Cambridge University Press, 2003. ISBN 978-0521525712.
- 13) MCCOUCH, S. (2004). MCCOUCH, S. *Diversifying selection in plant breeding*. PLoS Biology, 2004. 10.1371/journal.pbio.0020347.
- 14) LHOTÁKOVÁ, Z. *Biologická ochrana rostlin: metody a aplikace*. 8. MZLU v Brně, 2010. ISBN 978-80-7427-048-2.
- 15) MATTHEWS, G. A.; CSIRO (AUSTRALIA). *A history of pesticides*. Wallingford, Oxfordshire, UK: CABI, 2018. ISBN 9781786394897.

12 Seznam obrázků

Obrázek 1 Innok - Postřikový robot SPE 200/236	13
Obrázek 2 Dron pro zemědělství DJI Agras T16	17
Obrázek 3 Dron s výbavou pro aplikaci biologických prostředků na ochranu rostlin	22
Obrázek 4 Robot de sarclage de FarmWise	31